

Správa

o činnosti a hospodárení SNK*
za rok 2019

OBSAH

1	Identifikácia organizácie	4
2	Zhodnotenie činnosti organizácie	5
3	Kontrakt organizácie so zriaďovateľom a jeho plnenie za rok 2019	7
4	Rozpočet organizácie	37
5	Prostriedky Európskej únie a na spolufinancovanie	49
6	Personálne otázky	49
7	Záver	56
8	Prílohy	57

1 IDENTIFIKÁCIA ORGANIZÁCIE

Názov: Slovenská národná knižnica

Sídlo: Námestie J. C. Hronského 1, 036 01 Martin

Rezort: Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky

Forma hospodárenia: Štátna rozpočtová organizácia

Identifikačné číslo organizácie: 36138517

Dátum zriadenia organizácie: 1. júl 2000

Internetová stránka: www.snk.sk

Telefón: 043/245 11 31

E-mail: snk@snk.sk

Štatutárny zástupca: Ing. Katarína Krištofová, PhD., generálna riaditeľka

Členovia vedenia organizácie spolu s uvedením funkcie k 31. 12. 2019:

Ing. Katarína Krištofová, PhD. – generálna riaditeľka

Ing. Eva Cetlová – riaditeľka Kancelárie generálneho riaditeľa

Ing. Ivana Kostrabová – poverená zastupovaním riaditeľa Odboru financií a plánovania

Ing. Ladislav Remenár – riaditeľ Odboru prevádzky a investícií

Ing. Filip Vaněk – riaditeľ odboru e-Stratégia

PhDr. Ľudmila Rohoňová – riaditeľka odboru Národná bibliografia

Ing. Alžbeta Martinická – riaditeľka odboru Služby

Ing. Martina Bajžíková, PhD. – riaditeľka odboru Ochrana fondov

Mgr. Zdenko Ďuriška – riaditeľ Odboru správy a výskumu pôvodných prameňov

PhDr. Agáta Klimeková, PhD. – riaditeľka Odboru správy a spracovania HKD a HKF

Mgr. Zuzana Prachárová – riaditeľka odboru Knižničný inštitút

Detašované pracoviská Slovenskej národnej knižnice pre verejnosť:

Literárne múzeum

M. R. Štefánika 11, 036 01 Martin

Telefón: 043/245 16 10, 245 16 01

E-mail: literarne.muzeum@snk.sk

Slovanské múzeum A. S. Puškina

958 42 Brodzany

Telefón: 038/245 26 50, 245 26 51

E-mail: slovanske.muzeum@snk.sk

Odbor správy HKD a HKF, pracovisko Oponice

956 14 Oponice 271

Telefón: 0915 851 883

E-mail: appony.kniznica@snk.sk

Termín konania verejného odpočtu: 18. máj 2020 o 10:00 h.

Miesto konania verejného odpočtu: Slovenská národná knižnica, Námestie J. C. Hronského 1, 036 01 Martin

Správa o činnosti a hospodárení Slovenskej národnej knižnice za rok 2019 je zverejnená na adrese:

<http://www.culture.gov.sk/organizacie-ministerstva/verejne-odpocety/verejne-odpocety-2019-36b.html>

2 ZHODNOTENIE ČINNOSTI ORGANIZÁCIE

V uplynulom roku Slovenská národná knižnica (SNK) systematicky plnila všetky úlohy, ktoré jej vyplývali z Kontraktu č. MK-5492/2018-421/15211 na rok 2019 uzavretého medzi Ministerstvom kultúry Slovenskej republiky a Slovenskou národnou knižnicou (ďalej len „Kontrakt“).

Merateľné ukazovatele splnili jednotlivé pracoviská SNK v roku 2019 na 100 %. Cieľom odborných činností bolo predovšetkým cielene sprístupňovať informácie obsiahnuté v písomnom kultúrnom dedičstve Slovenska a kontinuálne budovať knižničné fondy SNK. Popri bežných odborných knižničných činnostiach sa pracovalo aj na viacerých výskumných úlohách, ktorých výstupy boli spracované v odborných publikáciách, čím sa naplnili ukazovatele edičnej činnosti SNK.

Na zabezpečení udržateľnosti národného projektu *Digitálny archív a digitálna knižnica* (NP DIKDA) v rámci operačného programu Informatizácia spoločnosti (OPIS) – Prioritná os 2 (PO2) sa podieľajú viaceré pracoviská SNK. Ťažisko činností sa realizovalo v Konzervačnom a digitalizačnom centre SNK (KaDC SNK) vo Vrútkach. Digitalizačné centrum sa sústredilo na plnenie digitalizačného plánu, pričom počet reálne naskenovaných objektov zo základného fondu prevýšil plánovaný objem. Priebežne sa vykonával servis digitalizačných zariadení, aktualizovalo sa softvérové vybavenie digitalizačnej linky a zamestnanci sa priebežne oboznamovali s novými postupmi práce, ktoré zohľadňovali novoimplementované funkcionality systémov. SNK v roku 2019 zaznamenala v dikda.snk.sk viac ako **87 400 vstupov**. V rámci prípravy dokumentov na digitalizáciu sa realizovala ich dôsledná očista. Pracoviská Konzervačného centra v odôvodnených prípadoch vykonávali reštaurátorské zásahy na ohrozených objektoch. Digitalizovaný fond bol následne konzervovaný použitím viacerých techník a médií v snahe o dlhodobé uchovávanie písomného kultúrneho dedičstva.

Výsledky národného projektu rezonovali v médiách aj v roku 2019; začiatkom marca odznela na túto tému reportáž v medzinárodnej televíznej sieti EuroNews, konkrétne v relácii *Smart regions*.

SNK pracovala v roku 2019 na **10 vedeckovýskumných úlohách**. Výsledky ukončených úloh boli publikované odborných publikáciách. Vedeckovýskumnú činnosť prezentovala SNK na štyroch **vedeckých podujatiach**, ktoré zorganizovali príslušné pracoviská, i na ďalších stretnutiach a akciách doma aj v zahraničí.

SNK zriadila 1. mája 2019 ako nový odbor **Knižničný inštitút**, ktorý plní funkciu metodického, poradenského, koordinačného, vzdelávacieho a štatistického pracoviska knižničného systému Slovenskej republiky. V rámci tejto činnosti sa zorganizovalo 24 odborných podujatí.

Bádatelia, ktorí sa zaujímajú o historické tlače a vzácne knihy, majú od januára 2019 k dispozícii samostatnú **Študovňu starých a vzácných tlačí**.

Popri kontrahovaných **múzejných činnostiach** v roku 2019 pripravila SNK viacero kultúrnych podujatí na regionálnej i celoslovenskej úrovni. Aktívne prezentovala svoju činnosť aj na medzinárodných knižných veľtrhoch *Svět knihy* v Prahe a *Bibliotéka* v Bratislave.

V roku 2019 si tri pracoviská SNK pripomenuli výročie svojho vzniku. Pri príležitosti 50. výročia založenia **Národného biografického ústavu SNK** sa 25. 4. 2019 uskutočnil odborný seminár. Začiatkom júna (11. 6. 2019) **Literárny archív SNK** prvý raz vo svojej histórii pripravil pre odbornú i laickú verejnosť *Deň otvorených dverí*, počas ktorého prezentoval to najzaujímavejšie a najcennejšie zo svojich fondov a zbierok. Za 65 rokov svojej činnosti archív zhromaždil viac ako 1,8 milióna literárnych a hudobných rukopisov a fotodokumentov. Tretím jubilujúcim pracoviskom bolo **Slovanské múzeum A. S. Puškina** v Brodzanoch, ktoré si 15. 11. 2019 pripomenulo komornou slávnosťou svoju 40-ročnú existenciu.

SNK pri príležitosti 100. výročia úmrtia Milana Rastislava Štefánika pripravila výstavu *Po stopách hviezd*, na ktorej prezentovala vlastné zbierkové predmety, korešpondenciu a dobovú tlač, súvisiacu so životom a úmrtím tejto osobnosti.

K celoštátnym akciám venovaným 30. výročiu *Nežnej revolúcie* sa SNK pripojila výstavou *30 rokov – index zakázanej knihy*, ktorá priblížila návštevníkom fungovanie knižničných služieb pred rokom 1989.

Jednotlivé kontrahované činnosti SNK sú podrobne opísané v nasledujúcej kapitole.

3 KONTRAKT ORGANIZÁCIE SO ZRIAĐOVATEĽOM A JEHO PLNENIE

V závere roka 2018 bol schválený a podpísaný kontrakt č. MK-5492/2018-421/15 211 na rok 2019 medzi Ministerstvom kultúry SR a Slovenskou národnou knižnicou.

Kontrakt sa uzatvára v súlade so zriaďovacou listinou prijímateľa na poskytovanie verejných služieb a realizáciu nasledujúcich činností:

- * výkon odborných knižničných činností podľa zákona č. 126/2015 Z. z. o knižniciach a o zmene a doplnení zákona č. 206/2009 Z. z. o múzeách a o galériách a o ochrane predmetov kultúrnej hodnoty a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 38/2014 Z. z. (ďalej len „knižničný zákon“),
- * výkon základných odborných činností múzeí podľa zákona č. 206/2009 Z. z. o múzeách a galériách a o ochrane predmetov kultúrnej hodnoty a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov,
- * archívna činnosť podľa zákona č. 395/2002 Z. z. o archívoch a registratúrach a o doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 216/2007 Z. z.,
- * vedeckovýskumná činnosť,
- * zabezpečenie financovania udržateľnosti projektov implementovaných v Operačnom programe Informatizácia spoločnosti – PO2,
- * sprístupňovanie kultúry a podpora návštevnosti prostredníctvom kultúrnych poukazov.

Objem finančných prostriedkov krytých kontraktom bol poskytnutý na plnenie uvedených činností (podľa článku III, ods.2) v celkovej sume 11 977 931 €.

Analýza čerpania kontrahovaných ukazovateľov:

Kontrahované ukazovatele	Kontrahovaná suma (v €)	Skutočnosť (v €)
Bežné výdavky (BV)	10 977 931	11 595 522
Kapitálové výdavky (KV)	1 000 000	109 676
Spolu	11 977 931	11 705 198

Skutočné výdavky spolu vo výške 11 705 198 € boli v porovnaní s kontrahovanými výdavkami vo výške 11 977 931€ splnené na 97,7 %. Bežné výdavky v porovnaní s kontrahovanou sumou boli za sledované obdobie splnené na 105,6 %, kapitálové výdavky na 11 %.

Výšku čerpania celkových výdavkov v porovnaní s kontrahovanou sumou ovplyvnili zmeny v rozpočte, či už navýšenie (napr. zvyšovanie tarifných plátov a prislúchajúcich odvodov, zvýšenie KV na prioritný projekt, uvoľnenie KV viazaných v roku 2018, zvýšenie BV na vyúčtovanie kultúrnych poukazov, zvýšenie BV so zdrojom 72e), alebo zníženie (viazanie KV a presun do roku 2020, zníženie kontrahovaných KV a viazanie BV z dôvodu zníženia záväzného ukazovateľa príjmov). Zmeny v rozpočte prebehli na základe rozpočtových opatrení a skutočné čerpanie výdavkov zodpovedá 100 % plneniu vzhľadom na upravený rozpočet.

Príjmy dosiahnuté v roku 2019 vo výške 80 567 € predstavujú plnenie na 84,6 % v porovnaní s kontrahovanými príjmami 103 500 €. Záväzný ukazovateľ príjmov bol znížený rozpočtovým opatrením na základe skutočnosti a očakávaného plnenia za rok 2019. Plnenie ovplyvnil aj príjem z poisťného plnenia (zdroj 72e). Skutočné čerpanie výdavkov vzhľadom na upravený rozpočet je na 101,2 %.

Skutočné náklady na činnosť/projekt organizácie v roku 2019

Činnosť/projekt	Kontrahované výdavky (v €)	Výdavky spolu (v €)	Finančné krytie (v €)			Plnenie kontrahovaných výdavkov (v %)
			zo ŠR	Mimorozp. zdroje	Spolu	
Výkon odborných knižničných činností	5 348 579	5 845 397	5 843 837	1 560	5 845 397	49,9
Výkon základných odborných činností múzeí	553 150	668 786	668 786	0	668 786	5,7
Archívna činnosť	276 380	302 265	302 265	0	302 265	2,6
Vedecko – výskumná činnosť	128 560	128 338	128 338	0	128 338	1,1
Zabezpečenie financovania udržateľnosti projektov	5 671 262	4 758 277	4 758 277	0	4 758 277	40,7
Sprístupňovanie kultúry a podpora návštevnosti prostredníctvom kultúrnych poukazov	0	2 135	2 135	0	2 135	0%
Spolu	11 977 931	11 705 198	11 703 638	1 560	11 705 198	100

Hodnotenie plnenia indikátorov Kontraktu č. MK-5492/2018-421/15211 za rok 2019 uzavretého medzi MK SR a SNK

Kontrahovaná činnosť	Indikátor	Kontrahovaná hodnota indikátoru na rok 2019	Plnenie k 31.12.2019
Odborné knižničné činnosti			
Rozšírenie knižničného fondu SNK kúpou	Počet k. j.	1 500	1 854
Absenčné a prezenčné výpožičky z fondov SNK	Počet výpožičiek	100 000	146 437
Zabezpečenie počtu aktívnych používateľov minimálne	Počet osôb	8 000	8 655
Zabezpečenie počtu návštevníkov knižnice minimálne	Počet osôb	50 000	56 923
Celý prírastok knižničných jednotiek bol automatizovane spracovaný			32 638
Múzejné činnosti			
Realizácia výstav	Počet výstav	2	3
Realizácia kultúrno-výchovných aktivít	Počet aktivít	9	15
Odborné ošetrovanie zbierkových predmetov	Počet predmetov	400	407
Spracovanie zbierkových predmetov v CEMUZ	Počet predmetov	500	500
Archívna činnosť			
Služby bádateľom	Počet bádateľov	850	1 076
Výpožičky z fondov a zbierok LA SNK	Počet archívnych dokumentov	60 000	73 512
Príprava archívnych dokumentov na digitalizáciu	Počet archívnych dokumentov	1 670	1 670
Vydanie zborníkov	Počet zborníkov		2
Spracovanie archívnych dokumentov	Počet spracovaných dokumentov	21 600	22 575
Vedecko-výskumná činnosť			
Práca na vedecko-výskumných úlohách	Počet úloh	10	10
Autorské zabezpečenie publikácií (oblasť knižničného výskumu, múzejníctva, bibliografie a biografistiky)	Počet publikácií	5	6
Budovanie vlastných elektronických databáz (bibliografické a biografické)	Počet spracovaných dokumentov	2 500	4 079
Organizácia vedeckých podujatí	Počet podujatí	4	4
Činnosti v rámci udržateľnosti NP DIKDA v OPIS – OP2			
Digitalizácia písomného kultúrneho dedičstva	Počet objektov	40 450	55 014
z toho Konzervačný fond	Počet objektov	37 300	51 483
z toho HKD a HKF	Počet objektov	1 000	1 040

Kontrahovaná činnosť	Indikátor	Kontrahovaná hodnota indikátoru na rok 2019	Plnenie k 31.12.2019
z toho archívne dokumenty Literárny archív SNK	Počet objektov	1 650	1 693
z toho listotlače a krásne knihy Literárne múzeum SNK	Počet objektov	500	798
Očista a prípadné konzervovania a reštaurovanie objektov	Počet objektov	44 000	53 422
z toho konzervačný fond	Počet objektov	40 000	42 474
z toho HKD a HKF	Počet objektov	1 500	5 749
z toho Literárny archív SNK	Počet objektov	1 660	4 401
z toho fond Literárneho múzea			798
Digitálny obsah sa nepretržite ingestuje do Katalógu digitálnej knižnice SNK.			áno

ODBORNÉ KNIŽNIČNÉ ČINNOSTI SNK

Akvizícia

Oddelenie dopĺňovania a Oddelenie spracovania seriálov Národnej bibliografie SNK kompletne zabezpečujú súbežné a retrospektívne dopĺňovanie knižničných fondov SNK neperiodickými a periodickými dokumentmi (tradičnými spôsobmi akvizície – povinné výtlačky, domáca kúpa, zahraničná kúpa, dary, medzinárodná výmena, rezervné fondy, bezodplatný prevod) a ich spracovanie v knižnično-informačnom systéme Virtua. **Celkový prírastok neperiodických a periodických dokumentov za rok 2019 bol 32 638 knižničných jednotiek (ďalej KJ).**

Na základe zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 535/2003 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 212/1997 zo dňa 3. 7. 1997 o povinných výtlačkoch periodických a neperiodických publikácií a rozmnoženín audiovizuálnych diel, SNK v roku 2019 získala **26 165 povinných výtlačkov**. Urgovaných bolo 538 povinných výtlačkov neperiodických titulov a 394 povinných výtlačkov z 245 periodických titulov.

Prostredníctvom medzinárodnej výmeny dokumentov a zahraničnej kúpy sa získavali najmä zahraničné slovaciká a výberovo dokumenty z profilových odborov SNK. V roku 2019 oddelenie spolupracovalo so 158 výmennými partnermi na celom svete. Prostredníctvom **medzinárodnej výmeny dokumentov** SNK získala **744 KJ**, prostredníctvom **zahraničnej kúpy 1 271 KJ**. Sú to hlavne zahraničné slovaciká, dokumenty z profilových odborov, ako aj encyklopedické a slovníkové publikácie. Významná je výmena periodík, ktoré sa vďaka tejto forme akvizície dajú často získať za nižšie finančné náklady ako v prípade predplatného. **Domácou kúpou** bolo získaných **583 KJ**. Ide najmä o dokumenty, ktoré boli získané pre Univerzálnu študovňu a do príručných knižníc jednotlivých odborných pracovísk knižnice. Pri kúpe týchto dokumentov boli s niektorými dodávateľmi dohodnuté zľavy. Zároveň sa týmto spôsobom získali slovacikálne dezideráta. Významný podiel na výške financií v rámci domácej kúpy má už tradične predplatné za periodiká. Nákupná a oceňovacia komisia pre knižné zbierky zasadala v roku 2019 1-krát a posudzovala akvizíciu slovacikálnych publikácií od súkromných osôb. Dary starších titulov sú jedným zo zdrojov retrospektívneho dopĺňovania fondov, ktoré je zamerané predovšetkým na získavanie slovacikálnych deziderát, náhrad za stratené, resp. poškodené exempláre (85 KJ). **Darom** bolo získaných **1 010 KJ**. Z interných zdrojov (rezervné fondy) bolo zaradených do knižničných fondov SNK **2 465 KJ**, bezodplatným prevodom pribudlo **400 KJ**.

Neperiodické dokumenty – prírastky do knižničného fondu	Počet KJ
Povinné výtlačky	16 688
Dary	710
Medzinárodná výmena dokumentov	671
Zahraničná kúpa	1 102
Domáca kúpa	583
Rezervné fondy	2 464
Bezodplatný prevod	385
Spolu	22 603

Periodické dokumenty – prírastky do knižničného fondu	Počet KJ
Povinné výtlačky	9 477
Dary	300
Medzinárodná výmena dokumentov	73
Zahraničná kúpa	169
Domáca kúpa	0
Rezervné fondy	1
Bezodplatný prevod	15
Spolu	10 035

Finančné náklady na nákup neperiodických a periodických knižničných dokumentov:

Nákup neperiodický a periodických knižničných dokumentov	Náklady (v €)
Domáca kúpa	48 573,49
Zahraničná kúpa	71 538,06
Kúpa pre výmenu	17 990,37
Spolu	138 101,92

Národná agentúra ISBN a ISMN

Národná agentúra ISBN a ISMN plnila funkciu sprostredkovateľa medzi vydavateľským, knižným a knižničným prostredím. V roku 2019 sa do systému medzinárodného štandardného číslovania kníh (ISBN) prihlásilo **323 nových vydavateľov** (medzi nimi sú organizácie, ale aj súkromné osoby). Z celkového počtu vydavateľov registrovaných v Národnej agentúre bolo v uplynulom roku **aktívnych 1 953 vydavateľov** (vydavatelia, ktorí požiadali o pridelenie čísla ISBN). Informácie o nahlásených tituloch sa mesačne zverejňovali na webovej stránke SNK. Správnosť čísel ISBN a ISMN bola skontrolovaná pri 9 452 tituloch (tlačené dokumenty, elektronické zdroje online, ofline). Počet urgencií titulov s prideleným číslom ISBN bol 844.

Národná agentúra plní od roku 2014 v spolupráci s Univerzitnou knižnicou v Bratislave funkciu Národnej registračnej agentúry pre URN:NBN. V uplynulom roku neboli realizované žiadne požiadavky o pridelenie tohto prefixu.

Štatistika činnosti NA ISBN a ISMN:

Národná agentúra ISBN a ISMN	Počet čísel
Pridelené ISBN	13 287
Pridelené ISMN	71
Počet nových vydavateľov	323
Urgované čísla ISBN/ISMN (titulov)	844

Bibliografia a katalogizácia

Národná bibliografia SNK priebežne odborne spracovávala knižničné dokumenty rôznych typov – monografie, špeciálne druhy dokumentov, články a seriály. Túto odbornú činnosť prehľadne sumarizujú nasledujúce tabuľky.

Knihy a špeciálne dokumenty	Počet KJ/BIB záznamov
Katalogizácia a bibliografické spracovanie prírastkov do fondov SNK	7 562
Monografie pripravené a odoslané na digitalizáciu	15 000
Rekatalogizácia	9 504
Deduplikácia	67 854
Editácia a reindexácia BIB záznamov pre potreby DK SNK	190 203
Import a bibliografická editácia BIB metadát digitálnych objektov do KIS Virtua	24 837
Kontrolované exporthy BIB metadát DO do CAIR a NRA – nové	11 215
Kontrolované exporthy BIB metadát DO do CAIR a NRA – aktualizované	213 174
Kontrolované exporthy AUT a BIB metadát do VIAF	52 017/2 771 333
Personálne autority – katalóg Slovenská knižnica, NRA/CAIR, VIAF	3 500
Korporatívne autority – katalóg Slovenská knižnica, NRA/CAIR, VIAF	350
Geografické autority – katalóg Slovenská knižnica, NRA/CAIR, VIAF	

Oddelenie analytickej bibliografie a autorizovaných selekčných údajov	Počet KJ/BIB záznamov
Kompletizácia a analytické bibliografické spracovanie krátkych BIB záznamov článkov z externej digitalizácie na úrovni autorizovaných selekčných údajov	30 000
Deduplikácia	20 568
Personálne autority – katalóg Slovenská knižnica, NRA/CAIR, VIAF	2 346
Korporatívne autority – katalóg Slovenská knižnica, NRA/CAIR, VIAF	3 695
Vecné autority – katalóg Slovenská knižnica, NRA/CAIR, VIAF	900
Geografické autority – katalóg Slovenská knižnica, NRA/CAIR, VIAF	1 600

Seriály	Počet KJ/BIB záznamov
Katalogizácia prírastkov do fondov SNK	10 035 KJ
Rekatalogizácia	1 374 KJ
Deduplikácia	598 BIB z.
Editácia a reindexácia BIB záznamov pre potreby DK SNK	1 786 BIB z.
Seriály odoslané na digitalizáciu	1 793 KJ (t. j. 9 449 výtlačkov)

Národná bibliografia SNK aktívne pracovala na budovaní a správe databázy obchodne nedostupných diel (OND), pričom svoju činnosť koordinovala s Úradom pre harmonizáciu vnútorného trhu.

Národná bibliografia SNK naďalej spolupracuje s organizáciou kolektívnej správy LITA pri implementácii a optimalizácii prístupnosti OND a osirelých diel.

Národná bibliografia SNK sa zúčastnila na zasadnutí výročného zasadnutia EURIG, ktoré sa konalo 2. – 3. 5. 2019 v Budapešti.

Biografická činnosť SNK

Národný biografický ústav (NBiÚ) SNK pracoval v roku 2019 na tvorbe a redakcii hesiel do VII. zväzku *Biografického lexikónu Slovenska*, písmená O – Q a plnil úlohy v oblasti budovania biografickej dokumentácie. Pokračoval v získavaní a spracovávaní základných biografických dokumentov, bibliografie biografickej literatúry, ako aj výstrižkov zo súčasnej tlače, pričom sa zamerával najmä na dokumenty osobností s priezviskami začínajúcimi sa písmenami O, P, Q v súvislosti s prácou na príprave a redakcii VII. zväzku *Biografického lexikónu Slovenska*. Získal 501 pôvodných biografických dokumentov, 175 výstrižkov a 2 723 biobibliografických záznamov.

NBiÚ SNK zabezpečoval prevádzku špecializovanej študovne. V danom období ju navštívilo **29 externých bádateľov**, ktorým bolo poskytnutých na štúdium 13 77 jednotiek (226 osobností).

NBiÚ SNK priebežne vybavoval žiadosti o poskytnutie biografických informácií o významných osobnostiach Slovenska; poskytol 92 rešerší a odborných informácií.

Knižnično-informačné služby

V roku 2019 SNK poskytovala používateľom výpožičné, konzultačné, referenčné, rešeršné, reprografické a lektorské služby.

K 31. 12. 2019 mala **8 655 aktívnych používateľov** a zaznamenala **146 437 výpožičiek**.

Štruktúra výpožičiek podľa typu

Typ výpožičky	Počet výpožičiek
Požičovňa (výpožičky cez KIS Virtua)	92 668
Univerzálna študovňa	34 791
Študovňa mikrofilmov	2 821
Multimediálna študovňa	1 394
Historický knižničný fond	1 935
Výpožičky e-books	86
Počet zobrazení v <i>Katalógu digitálnej knižnice</i>	12 742
Spolu	146 437

V rámci medziknižničnej výpožičnej služby (MVS) a medzinárodnej medziknižničnej výpožičnej služby (MMVS) SNK poskytovala a zabezpečovala výpožičky dokumentov v printovej, xeroxovej a elektronickej forme. K 31. 12. 2019 zrealizovala spolu **12 708 MVS**, z toho bolo 10 378 výpožičiek kníh a 2 330 kópií článkov.

Typ transakcie	Počet výpožičiek	Počet článkov	Počet strán xerokópií	Počet strán digitálnych kópií
Z fondov SNK iným knižniciam	9 487	2 259	353	9 243
Z iných knižníc	891	71	9	301
Spolu	10 378	2 330	362	9 544

K 31. 12. 2019 bolo zrealizovaných spolu **1 402 MMVS**, z toho bolo 984 výpožičiek kníh a 418 kópií článkov.

Typ transakcie	Počet výpožičiek	Počet článkov	Počet strán xerokópií	Počet strán digitálnych kópií
Zo zahraničných knižníc	918	376	384	3 077
Zo SNK pre zahraničné knižnice	66	42	0	524
Spolu	984	418	384	3 401

Konzultácie sa v roku 2019 zameriavali najmä na poskytovanie bibliografických a faktografických informácií používateľom, a to osobne, telefonicky alebo písomne. V rámci osobných a telefonických konzultácií bolo používateľom poskytnutých celkovo **32 082 bibliografických a faktografických informácií**.

Referenčné služby – ústne	Počet poskytnutých informácií
Výpožičky a MVS	19 256
Študovne	11 403
Rešeršné a referenčné služby	1 423
Spolu	32 082

V sledovanom období zamestnanci SNK písomne odpovedali na **10 264 otázok** zaslaných elektronicky alebo klasickou poštou.

Referenčné služby – písomné	Počet poskytnutých informácií
Oddelenie výpožičných služieb a MVS	7 122
Oddelenie študovní	471
Oddelenie rešeršných a referenčných služieb	2 248
Portál <i>Spýtajte sa knižnice</i>	423
Spolu	10 264

Do portálu služby *Spýtajte sa knižnice* sa v roku 2019 zapojilo 22 knižníc. Prostredníctvom portálu bolo zodpovedaných 423 otázok.

SNK vypracovala **4 217 rešerší**. Pracovisko rešeršných a referenčných služieb navštívilo 1 235 návštevníkov. Záujemcom boli poskytnuté informácie zamerané na problematiku patentov a duševného vlastníctva.

Pre študentov stredných škôl ako potenciálnych tvorcov patentov SNK pripravila *Informačný deň*, ktorý sa uskutočnil 21. 5. 2019; zúčastnilo sa na ňom 100 študentov.

V rámci národnej licencie SNK pokračovala v metodickom a organizačnom zastrešení sprístupňovania 3 multiodborových databáz. Do národnej licencie bolo k 31. 12. 2019 zapojených 104 knižníc.

V roku 2019 SNK poskytovala prístup k **elektronickým informačným zdrojom** z týchto databáz:

- * databázy Academic One File, General One File, InfoTrac Custom Journal (Národná licencia),
- * 9 databáz prístupných cez softvér NAVIGA (projekt *Informácie pre inovácie*),
- * databáza SpringerJournal (projekt NISPEZ),
- * databáza STN online,
- * 4 patentové databázy (EPAB, EPB, GBI, BETA),
- * databáza EZB (*Elektronische Zeitschriftenbibliothek*).

Národná licencia Gale – SNK	
Počet vstupov	281
Počet vyhľadávaní	977
Počet zobrazených plných textov	600

Pre používateľov je sprístupnený online *Katalóg digitálnej knižnice*. V priestoroch sídelnej budovy je pre registrovaných používateľov sprístupnený až na úroveň plného textu zdigitalizovaného obsahu.

Katalóg digitálnej knižnice 2019	
Počet vstupov	87 445
Počet registrovaných vstupov	2 822
Počet vyhľadávaní	40 484
Počet zobrazených plných textov	12 142

Používatelia SNK majú k dispozícii **3 študovne** – univerzálnu, multimedialnú a mikrofilmovú. V roku 2019 ich navštívilo **13 939 používateľov**, z toho 12 435 používateľov navštívilo univerzálnu študovňu.

Univerzálna študovňa rozšírila v roku 2019 svoj fond o **559 kníh, 4 406 čísel slovenských periodík, 1 774 čísel zahraničných periodík a 170 čísel knihovníckych periodík**. Normy STN sú sprístupňované online, zaznamenali sme **255 vstupov**.

Štruktúra výpožičiek

Univerzálna študovňa	Počet
Počet návštevníkov	12 435
Prístup na verejný internet	2 720
Výpožičky periodík	16 618
Výpožičky kníh	14 548
Výpožičky spolu	31 166

Multimediálna študovňa SNK je zameraná na sprístupňovanie elektronických dokumentov (CD) a periodík z oblasti audiovizuálnej a digitálnej techniky. V roku 2019 sa fond tejto študovne rozšíril o **509 elektronických dokumentov** na CD nosičoch.

Štruktúra výpožičiek

Multimediálna študovňa	Počet
Počet návštevníkov	460
Výpožičky CD	205
Výpožičky periodík	599
Výpožičky spolu	804

Mikrofilmová študovňa sprístupňuje dokumenty z fondov SNK, prevažne starsie periodiká. Pre používateľov bolo vytvorených **6 701 skenov a 6 895 xerokópií**.

Mikrofilmová študovňa	Počet
Počet návštevníkov	1 044
Počet sprístupnených mikrofilmov	2 821

Reprografické služby z fondu SNK

Počet skenov z fondu SNK	33 343
Počet xerokópií z fondu SNK	33 320

V roku 2019 využilo **lektorské služby 1 812 účastníkov** v rámci 58 exkurzií. K 31. 12. 2019 odbor Služby SNK zaregistroval **52 887 návštev**.

Metodická činnosť

SNK zriadila 1. 5. 2019 nový odbor **Knižničný inštitút**, ktorý plynule prevzal činnosť oddelenia pre rozvoj knižničného systému. Jeho hlavná činnosť spočívala v metodickej pomoci slovenským knižniciam, v spracovávaní

štatistiky knižníc a v realizácii prieskumov. V septembri vznikla pod vedením Knižničného inštitútu *Poradná skupina pre metodiku*, ktorá spolupracuje, navrhuje, tvorí a rieši aktuálne problémy metodiky na Slovensku. Jej členmi sú metodici a riaditelia regionálnych knižníc s krajskou pôsobnosťou a ďalší odborní pracovníci. Prvé stretnutie skupiny sa konalo 15. 10. 2019.

Vzdelávanie

V rámci vzdelávania SNK usporiadala 5. ročník akreditovaného vzdelávacieho programu *Knihovnícke základy pre znalostnú spoločnosť*. Vzdelávací program mal 3 moduly:

- * Všeobecný úvod do knihovníctva – počet účastníkov 26,
- * Knihovník vo verejnej knižnici – počet účastníkov 23,
- * Knihovník v akademickej knižnici – počet účastníkov 10.

V rámci metodologickej činnosti SNK zorganizovala **24 vzdelávacích podujatí**:

- * *Pravidlá RDA v katalogizačnej praxi SNK a knižníc KIS3G* – odborný seminár, 21. 2. 2019, Martin, SNK,
- * *Online katalóg* – referenčné služby a súborné katalógy* – odborný seminár, 13. 3. 2019, Martin, SNK,
- * *Bibliografický deň 2019* – odborný seminár, 11. 4. 2019, Martin, SNK,
- * *Metodika popisu kníh a článkov vo formáte MARC 21 s interpretáciou pravidiel RDA* – metodický seminár, 25. 4. 2019, Košice, ŠVK,
- * *Bibliografický deň 2019* – odborný seminár, 16. 5. 2019, Bratislava, Univerzitná knižnica,
- * *Metodika popisu kníh a článkov vo formáte Marc 21 s interpretáciou pravidiel RDA* – metodický seminár, 27. – 28. 5. 2019, Košice, ŠVK,
- * *Metodický seminár ku katalogizačným pravidlám RDA* – odborný seminár, 29. 5. 2019, Martin, SNK,
- * *Deň otvorených dverí v Literárnom archíve* – 11. 6. 2019, Martin, SNK,
- * *Zasadnutie Národnej komisie pre služby* – 12. – 13. 6. 2019, Martin, SNK,
- * *Školenie bibliografov regionálnych knižníc a ŠVK* – 17. – 18. 6. 2019, Prešov, Knižnica P. O. Hviezdoslava,
- * *Metodický seminár RDA v systéme Tritius, praktické školenie v Spišskej knižnici* – 26. – 27. 6. 2019, Spišská Nová Ves, Spišská knižnica,
- * *Školenie bibliografov regionálnych knižníc a ŠVK* – 9. 9. 2019, Prešov, Knižnica P. O. Hviezdoslava,
- * *Bibliografický deň 2019* – odborný seminár, 10. 9. 2019, Univerzitná knižnica Prešovskej univerzity, Prešov
- * *Stretnutie používateľov KIS3G* – 26. 9. 2019, Martin, SNK,
- * *Implementácia RDA do praxe spracovania rôznych druhov dokumentov* – školenie, 1. – 2. 10. 2019, Trenčín, Verejná knižnica Michala Rešetku,
- * *Implementácia RDA do praxe spracovania rôznych druhov dokumentov* – školenie, 8. – 9. 10. 2019, Trenčín, Verejná knižnica Michala Rešetku,
- * *Benchmarking verejných knižníc* – celoslovenský seminár, 15. 10. 2019, Martin, SNK,
- * *Stretnutie riaditeľov a metodikov krajských a regionálnych verejných knižníc* – celoslovenský seminár, 15. 10. 2019, Martin, SNK,
- * *Školenie článkových bibliografov* – praktické školenie, 4. – 5. 11. 2019, Martin, SNK,
- * *Nočné prehliadky Apponiovskej knižnice* – 22. – 23. 11. 2019, SNK, Oponice,
- * *Koordinačná rada pre bibliografickú spoločnosť* – 5. 12. 2019, Martin, SNK.

Ďalšie metodické aktivity

- * SNK v oblasti metodiky služieb v knižniciach priebežne zaučala nových zamestnancov partnerských knižníc s KIS Virtua SNK do výpožičného procesu, realizovala s nimi akceptačné testy a kontinuálne im poskytovala metodickú podporu. V roku 2019 uskutočnila 1 školenie a 10 akceptačných testov, na ktorých sa zúčastnilo 18 zamestnancov partnerských knižníc.
- * SNK metodicky usmerňovala správcov HKD a HKF priamo v mieste uloženia fondu (9 konzultácií) a poskytovala metodické písomné, telefonické a e-mailové inštrukcie vlastníkom a správcom HKD a HKF (92 inštrukcií).

- * SNK sa zaoberala metodikou spracovania starých tlačí s cieľom koordinovať bibliografický popis vzácných a historických kníh na Slovensku.
- * V rámci jednotnej katalogizácie historických knižničných fondov na Slovensku a v nadväznosti na politiku Národnej bibliografie Oddelenie spracovania HKD a HKF metodicky usmerňuje bibliografické spracovanie vzácných a starých tlačí. V súvislosti s touto činnosťou sa v máji 2019 konal odborný seminár pre bibliografov historických knižničných fondov, pracujúcich vo formáte MARC 21; špecifikom seminára bolo predstavenie metodiky s implementáciou nových pravidiel popisu *Resource Description & Access (RDA)*.
- * V septembri 2019 SNK vydala *Metodiku spracovania historických tlačí vo formáte MARC 21 s implementáciou pravidiel RDA (Príručka používateľa. Verzia 2.1)*. Metodická príručka bibliografického spracovania historických dokumentov vyšla v elektronickej forme a pre používateľov je prístupná na webovej stránke Slovenskej národnej knižnice <http://snk.sk/sk/informacie-pre/kniznice-a-knihovnikov/metodika-pre-narodnu-bibliografu.html>.
- * SNK koordinovala bibliografickú činnosť v celoslovenskom rozsahu. V zmysle tejto úlohy Národná bibliografia SNK realizovala v roku 2019 rôzne odborné podujatia.
- * V roku 2019 SNK ako Národná agentúra pre ISIL pridelila kód ďalším 15 knižniciam. K 31. 12. 2019 požiadalo o pridelenie ISIL kódu celkovo 181 slovenských knižníc.
- * V rámci metodiky SNK naďalej budovala adresár slovenských knižníc, ktorý je zverejnený na webovej stránke SNK <http://snk.sk/sk/informacie-pre/kniznice-a-knihovnikov/adresar-kniznic.html>.
- * SNK poskytla pracovníkom Národní knihovny ČR metodický výklad o činnosti archívu SNK.
- * SNK sa priebežne podieľala aj na metodickej činnosti v oblasti reštaurovania, konzervovania a masových konzervačných technológií a pri prieskumoch vzácných zbierok a dokumentov.

Štatistika

SNK zastrešovala zber a analýzu štatistických ukazovateľov slovenských knižníc a neperiodických publikácií. V rámci štatistiky sa uskutočnili tieto činnosti:

- * zabezpečenie spracovávania štatistík
  - KULT 4-01 *Ročný výkaz o neperiodických publikáciách za rok 2018*,
  - KULT 10-01 *Ročný výkaz o knižnici za rok 2018*,
- * spracovanie materiálov
  - *Aktualizácia vstupného formulára pre slovenské verejné knižnice v súvislosti so zmenami vo formulári KULT 10-01*,
  - *Komentár k výsledkom štatistického zisťovania v oblasti činnosti knižníc a v oblasti vydavateľskej činnosti neperiodických publikácií za rok 2018*,
  - *Analýza súčasného stavu a vývoja verejných knižníc od roku 2000*,
  - *Analýza vývoja podmienok, činnosti a výkonov regionálnych knižníc SR so zameraním na štatistické údaje za rok 2018*,
- * prieskum o štatistike knižníc.

SNK bola riešiteľkou medzinárodného projektu Benchmarking knižníc za slovenské verejné knižnice a zabezpečila vykonávanie činností v súlade so Zmluvou o využívaní databázy projektu *Benchmarking knižníc* medzi Národní knihovnou ČR a SNK. Do projektu sa k 31. 12. 2019 zapojilo 75 verejných knižníc. V rámci tejto činnosti sa uskutočnilo:

- * spracovanie materiálu
  - *Analýza podmienok a výkonov slovenských verejných knižníc zapojených do projektu Benchmarking knižníc v rokoch 2012 – 2018 v porovnaní s mediánom českých a slovenských knižníc*,
- * podujatie
  - *Benchmarking verejných knižníc*, ktoré sa konalo 15. 10. 2019.

Spracovanie a správa HKD a HKF

SNK – Odbor správy a spracovania HKD a HKF zabezpečuje a koordinuje činnosti a postupy v oblasti správy a spracovania historických knižničných dokumentov a fondov. Zameriava sa na mapovanie knižného kultúrneho dedičstva v rámci krajiny (pasportizácia) a uchováva, ochraňuje a sprístupňuje osobné, šľachtické a korporatívne historické fondy v SNK. V rámci sprístupňovania knižných kultúrnych pamiatok z historických knižničných fondov zabezpečuje spracovanie metadát dokumentov pre bádateľov na úrovni úplného odborného popisu exemplárov, podieľa sa na tvorbe databázy informácií a vytvára tlačenej a elektronické bibliografie dokumentov podľa vybraného obdobia.

Pracovníci odboru sa zúčastňujú na vedeckých podujatiach, seminároch a konferenciách s medzinárodným významom a zapájajú sa do výskumných úloh a činností, ktorých výstupom sú odborné monografie a štúdie dostupné v zborníkoch a časopisoch domácej i zahraničnej proveniencie.

SNK zabezpečuje detailnú pasportizáciu v prostredí všetkých typov vlastníkov v rámci *Programu komplexnej ochrany historických knižných dokumentov (HKD) a historických knižných fondov (HKF) v Slovenskej republike*.

K 31. 12. 2019 bolo pasportizovaných **5 642 zväzkov starých tlačí** z rímskokatolíckej aj evanjelickej cirkvi a. v. na Slovensku a z Múzea Janka Kráľa v Liptovskom Mikuláši. Elektronicky bolo zaevidovaných všetkých 5 642 titulov.

Pri revízií fondov v správe SNK boli nájdené aj také zväzky, ktoré doteraz neboli elektronicky zaevidované; po revízií kláštorných knižníc je potrebné vytvoriť aj elektronický katalóg jednotlivých knižníc. V roku 2019 bolo elektronicky zaevidovaných **17 200 titulov** v správe SNK.

Elektronická evidencia tlačí z fondu SNK	Počet zväzkov
Knižnica A. A. Baníka	3 000
Knižnica jezuitov	5 000
Knižnica františkánov	5 000
Knižnica františkánov z Hlohovca	2 350
Knižnica Zaiovcov – nájdené pri revízií kláštorných knižníc v Diviakoch	1 500
Tlače 16. storočia z rezervného fondu A	350
Spolu	17 200
Celkový počet elektronických záznamov (pasportizácia + základná evidencia SNK)	22 842

Na základe odbornej dokumentácie vypracovanej v SNK bolo v roku 2019 v Ústrednej evidencii HKD a HKF zapísaných **264 titulov najväznejších tlačí** z Podunajského múzea v Komárne, Osobnej knižnice Jura Janošku z Múzea Janka Kráľa v Liptovskom Mikuláši a Knižnice regionálneho múzea v Mojmirovciach. SNK zároveň pripravuje na zapísanie do Ústrednej evidencie HKD a HKF ďalšie dokumenty zo Slovenskej národnej galérie v Bratislave – pracovisko kaštieľ Strážky, ako aj tlače 16. storočia zo Zaiovskej knižnice a tlače 16. storočia z františkánskych knižníc.

SNK plní aj ďalšie úlohy, ktoré súvisia s ochranou a so sprístupňovaním HKD a HKF. Tieto činnosti sumarizuje a kvantifikuje tabuľka.

Činnosť (ochrana a sprístupňovanie HKD a HKF)	Počet
Výpožičky historických kníh v rámci SNK	4 371 zväzkov
z toho bádatelia	1 935 zväzkov
z toho pracovníci SNK na bibliografické spracovanie	2 436 zväzkov
Presuny vo fondoch historických knižníc	7 734 zväzkov
Konzultácie a informácie bádateľom	126 bádateľov
Poskytnutie elektronických informácií	159 elektronických informácií
Výber dokumentov na čistenie, reštaurovanie a konzervovanie	4 535 zväzkov
Odoslanie na digitalizáciu do KaDC SNK	1 188 objektov

Oddelenie správy HKD a HKF pokračovalo v revízii HKF po digitalizácii s doplnením a prekontrolovaním všetkých potrebných údajov (1 284 objektov) a v revízii mikrofilmov (1 064 kusov). Po odchode dlhoročného zamestnanca Aponiovskej knižnice vykonalo aj revíziu Aponiovskej a časti Zaiovskej knižnice v Oponiciach.

Pracovisko pokračovalo v triedení rezervných fondov (pretriedených 40 prepraviek). Z rezervného fondu B bolo vytriedených 5 350 signatúr a z nich bolo do základného fondu SNK presunutých a zaradených 210 slovacikálnych tlačí. Z rezervného fondu A bolo vyčlenených 350 tlačí 16. storočia, ktoré boli zaevidované a začlenené do základného fondu tlačí 16. storočia.

Pracovisko správy HKD a HKF pripravilo 28. 2. – 15. 3. 2019 v **Aponiovskej knižnici v Oponiciach** výstavu *Gutenberg a medicína* a 22. a 23. 11. 2019 podujatie *Noc v knižnici*. Počas celého roka si priestory a expozíciu historickej Aponiovskej knižnice v Oponiciach, kde sú deponované HKF Aponiovskej a Zaiovskej knižnice v správe SNK, prezrelo **9 830 návštevníkov**.

Pracovisko prezentovalo svoju činnosť a výsledky výskumu aj v zahraničí na konferenciách zameraných na dejiny knižnej kultúry. V roku 2019 sa v Budapešti uskutočnila konferencia ABDOS (*Pracovné spoločenstvo knižníc a dokumentačných pracovísk pre výskum východnej, stredovýchodnej a južnej Európy*). Cieľom tohto spoločenstva je podporovať výmenu informácií a skúseností medzi knihovníkmi a vedeckovýskumnými pracovníkmi v príslušných odborných oblastiach a práve preto sa v pamäťových inštitúciách jednotlivých kooperujúcich organizácií každý rok konajú vo vybraných európskych mestách takto zamerané konferencie. V dňoch 28. – 31. 5. 2019 sa uskutočnil už 48. ročník konferencie ABDOS, na ktorej sa zúčastnila aj pracovníčka Odboru správy a spracovania HKD a HKF. Vo svojom príspevku sa zamerala na deklarovanie spolupráce a postupov pri kooperácii oddelenia na medzinárodnej úrovni, pričom poukázala na konkrétne vedeckovýskumné benefity a závery tohto typu spolupráce.

V Arcidiecéznom múzeu v Olomouci sa na sklonku roka 2019 konal 28. ročník konferencie *Bibliotheca Antiqua*, na ktorej vystúpil pracovník odboru s príspevkom o prírodovedných učebniciach 16. storočia uložených vo fonde Lyceálnej knižnice v Kežmarku, v jednom z najstarších a najväčších knižničných fondov na Slovensku.

V roku 2019 SNK katalogizovala a kompletne bibliograficky spracovávala historické dokumenty zo 16. – začiatku 20. storočia v systéme KIS Virtua vo formáte MARC21, ktoré sú v správe Odboru správy a spracovania HKD a HKF a v základnom fonde SNK. Spracované dokumenty boli do fondov SNK získané retrospektívnym dopĺňovaním formou kúpy a darov. V KIS Virtua bolo v roku 2019 **bibliograficky spracovaných 4 079 KJ**.

Všetky dokumenty z HKF sa pred bibliografickým spracovaním preverujú v generálnom katalógu (či už nemajú pridelené signatúry), až potom sa signujú a spracovávajú. V roku 2019 sa v generálnom katalógu preverovalo **589 titulov**.

V rámci HKF, ktoré sú v správe odboru, boli spracované tlače z knižnice Malohontského seniorátu, zo šľachtickej knižnice rodu Appony a z knižníc patriacich rádu Františkánov. V rámci retrospektívneho spracovania tlačí zo základného fondu SNK pracovníci Oddelenia spracovania HKD a HKF bibliograficky spracovávali inorečové územné slovaciká za roky 1901 – 1918, tlače 16. storočia a dokumenty z rezervného fondu B, ktoré absentujú v konzervačnom fonde, a v rámci výpomoci Národnej bibliografie tlače so signatúrou SE, ktoré boli súčasťou digitalizačného plánu.

Retrospektívne spracovanie dokumentov podľa podielu jednotlivých fondov

Názov retrospektívne spracovávaného fondu	Počet spracovaných KJ
Knižnica Malohontského seniorátu	1 094
Knižnica františkánov 16. storočia	1 371
Tlače 16. storočia zo základného fondu SNK	139
Prvotlače	40
Spracovanie inorečových slovacík 1901 – 1918	823
Spracovanie tlačí zo základného fondu SNK sig. SE	355
Retrospektívne spracovanie tlačí	222
Šľachtická knižnica rodu Appony	35
Spolu	4 079

Pracovníci SNK sa podieľajú aj na signovaní a tvorbe akvizičných záznamov dokumentov z HKF, ktoré doteraz neprešli spracovateľským procesom. V roku 2019 bolo signovaných a vytvorených **3 390 akvizičných záznamov**.

Súčasťou činnosti oddelenia je aj poskytovanie knižnično-informačných služieb bádateľom v oblasti historických knižničných fondov. Pod gesciou a odbornou záštitou pracovníkov Odboru správy a spracovania HKD a HKF je od začiatku roka 2019 verejne prístupná **Študovňa starých a vzácných tlačí**. V rámci služieb bádateľom študovňa poskytuje výlučne prezenčné výpožičky, konzultácie a príručnú knižnicu s literatúrou zameranou na dejiny knižnej kultúry. V roku 2019 ju navštívilo **129 bádateľov**, bolo zadaných a vybavených **384 žiadaniek** a **zaevidovaných 26 bádateľských listov**. Súčasťou služby používateľom je aj poradenstvo prostredníctvom elektronickej pošty. Túto formu konzultácie využilo **7 bádateľov**.

Fyzická ochrana fondov SNK

V roku 2019 SNK – odbor Ochrana fondov zabezpečovala viacero odborných knižničných činností súvisiacich s komplexnou fyzickou ochranou fondov SNK.

Pracovisko zabezpečovalo vyskladnenie dokumentov na digitalizáciu a ich opätovné uskladnenie, výber a zakladanie fondov pre čitateľov, evidovanie a zakladanie nových prírastkov, revíziu fondov, správu prírastkových kníh, ako aj vedenie a dopĺňanie repozitného katalógu. Konzultovalo výber dokumentov na reštaurovanie a konzervovanie pred digitalizáciou.

Zamestnanci pokračovali v premiestňovaní slovacikálneho a inorečového fondu. Presunutých a uložených bolo **230 190 KJ**.

Špecializované pracovisko SNK vykonávalo kompletizáciu všetkých dokumentov prevzatých zo spracovateľských pracovísk, ich označenie, adjustáciu a konečné uloženie v hlavnom depozite. V roku 2019 bolo prevzatých **30 189 KJ nových prírastkov** z odborných spracovateľských pracovísk SNK do depozitu a v rámci rekatalogizácie bolo spracovateľským pracoviskám vyskladnených a opätovne založených do depozitov **12 570 KJ**.

Oddelenie Ochrana a správa depozitov pokračovalo v udržateľnosti projektu OPIS spracovaním **1 163 KJ** v KIS Virtua na pracovisku rýchlej katalogizácie.

Od výpožičného pultu do depozitu bolo prostredníctvom pracoviska rýchlej katalogizácie prevzatých **46 769 KJ**. Priebežne sa dopĺňali prírastky do repozitného katalógu. Pripravených, roztriedených a založených bolo **46 079 katalógových lístkov**.

Prehľad odborných činností a ich kvantifikácia

Odborná činnosť	Počet KJ
Výber fondov pre potreby čitateľov	47 020
Výber fondov pre potreby rekatalogizácie	12 570
Zakladanie dokumentov do depozitu	92 641
Kompletizácia dokumentov prevzatých zo spracovateľských pracovísk	30 189
Adjustácia dokumentov (opatrenie dokumentov štítkom so signatúrou)	31 639
Presuny a opätovné uloženie fondov	230 190
Výber dokumentov na reštaurovanie	380
Výber dokumentov na digitalizáciu a chemické ošetrenie	29 941
Rýchla katalogizácia: vytváranie záznamov	1 163
Vytváranie záznamov o jednotkách – exempláre	11 380
Náhrady za stratené a nezvestné tituly	205
Zápis zmien v prírastkových knihách	284
Výber monografií, seriálov, špeciálnych tlačí na následnú opravu	1 532
Príprava, triedenie a zakladanie lístkov do repozitného katalógu (ks)	46 079
Revízia fondov SNK podľa príkazu GR SNK č. 5/2015	121 382
Väzba údržba periodík a brožovaných tlačí	6 997

SNK prostredníctvom Oddelenia reštaurovania a konzervovania participovala v roku 2019 na zachovaní a zlepšení fyzického stavu svojich najvzácnejších a najstarších dokumentov, na uchovaní ich autenticity a na sprístupňovaní ich obsahu bádateľom.

Oddelenie spolupracovalo aj s inými kultúrnymi inštitúciami v Slovenskej republike, predovšetkým na reštaurovaní a konzervovaní vzácnych zbierok Lyceálnej knižnice v Kežmarku, Oravského múzea (Čaplovičovej knižnice) a Západoslovenského múzea v Trnave.

Pracovníci oddelenia vypracovali posudky na reštaurovanie vzácnych zbierok pre Gemersko-malohontské múzeum v Rimavskej Sobote a Podtatranské múzeum v Poprade.

Prehľad typov reštaurovaných väzieb

Typy väzieb	Počet
Celokožené väzby	40
Polokožené väzby	12
Pergamenové a polopergamenové väzby	8
Papierové väzby	18
Plátenné a poloplátenné väzby	168
Brožované a iné väzby	27
Spolu reštaurovaných väzieb kníh	273

Činnosti súvisiace s reštaurovaním a konzervovaním dokumentov a ich kvantifikácia

Odborná činnosť	Počet
Reštaurovanie kníh	337
z toho náročných reštaurovaní na úplný protokol	72
Dolievanie listov	3 914
Zreštaurované listiny, mapy, fotografie, pohľadnice	225
Výroba ochranných obalov	1 249
Štítky na lepenie čiarových kódov	6 000
Mechanická očista listy v stave <i>in situ</i>	9 430
Rozoberanie a mechanická očista listov	22 870
Neutralizácia listov mokrým vodným procesom	10 879
Reštaurovanie listov japonským papierom	12 241
Reštaurovanie listov lamináciou	23
Čistenie fragmentov	83
Dezinfekcia a sterilizácia dokumentov n-butanolom	34 + 176 KJ
Mechanicky a chemicky ošetrené dokumenty	230
Sterilizácia dokumentov etylénoxidom	2 389

Pracovníci Oddelenia reštaurovania a konzervovania si rozširovali svoje odborné vedomosti v Prahe v Národnej galérii, kde vykonávali merania na elektrónovom mikročipe IČ-ART.

Okrem toho oddelenie pripravovalo 2. ročník medzinárodnej konferencie *Remeslo a kniha*, ktorá sa bude konať 31. 3. – 2. 4. 2020. Konferencia je určená pre odborníkov v oblasti reštaurovania a konzervovania dokumentov i pre širšiu odbornú verejnosť. Na zabezpečenie úspešného priebehu konferencie bol vypracovaný vecný a časový harmonogram jej prípravy.

Oddelenie prezentovalo svoju činnosť, výnimočné reštaurátorské zásahy, vedecké poznatky a metódy v našich i medzinárodných periodikách (*Zborník CSTI 2018*, časopis *Knižnica*, *Fórum 2018*, *Book of Abstracts from 5th International Congress on Chemistry for Cultural Heritage*).

V roku 2019 Oddelenie reštaurovania a konzervovania demonštrovalo svoju činnosť **186 návštevníkom**.

Oddelenie prípravy dokumentov zabezpečovalo v rámci komplexnej fyzickej ochrany fondov aj mechanickú očistu fondov SNK. Prioritne sa čistili dokumenty zo základného fondu, dokumenty z fondov HKD a HKF a archívne dokumenty. Na základe zmluvy o dielo zabezpečilo čistenie fondu pre Filozofickú fakultu Univerzity Komenského v Bratislave.

Výber dokumentov na čistenie vykonávali odborní pracovníci v zmysle stanovených plánov a priorit. Do procesu čistenia sa takto dostávali dokumenty v rôznom stave, čomu musela byť prispôsobená technológia ich čistenia. Z celkového počtu **52 292 čistených dokumentov** bolo k 31. 12. 2019 pre potreby odborných pracovísk SNK a depozitov **vyčistených 47 648 dokumentov**.

Štruktúra a kvantifikácia vyčistených dokumentov

Komplexná mechanická očista dokumentov k 31. 12. 2019	Počet objektov
Konzervačný fond SNK	36 700
Celkové čistenie fondu HKD a HKF	5 749
Celkové čistenie archívnych dokumentov	4 401
Celkové čistenie špeciálnych dokumentov	798
Spolu SNK	47 648
Iný fond	4 644
Celkový počet čistených dokumentov	52 292

Ochrana fondov nespočívala iba v procesoch reštaurovania, konzervovania a čistenia jednotlivých dokumentov, ale aj v komplexnej preventívnej ochrane všetkých dokumentov. Preventívna ochrana sa považuje za jednu z najúčinnějších metód ochrany fondov a SNK jej dlhodobo venuje veľkú pozornosť.

Oddelenie Výskum a vývoj vykonávalo v roku 2019 všetky zverené aktivity – kontrolu kvality dokumentov pred digitalizáciou, materiálový prieskum, monitorovanie environmentálnych a mikrobiologických parametrov pri uskladnení fondov SNK a v dostupnej miere aj výskumnú a metodickú činnosť.

V súlade s § 6 odst. n) zákona č. 126/2015 Z. z. sa oddelenie podieľalo na ochrane historických knižničných dokumentov, historického knižničného fondu a fondu Literárneho archívu SNK zabezpečením kontroly kvality dokumentov pred digitalizáciou, t. j. vykonaním fyzického prieskumu s komplexným hodnotením vybraných chemických, mechanických, optických a mikrobiologických vlastností dokumentov. Cieľom kontroly bolo komplexne zhodnotiť stav dokumentu a jeho vhodnosť na proces digitalizácie, prípadne ostatné reštaurátorsko-konzervačné procesy. Zo získaných údajov sa buduje databáza, ktorá má kľúčový význam pre masové konzervačné procesy a tvorbu plánu na reštaurovanie. V roku 2019 bolo takto vyhodnotených **947 dokumentov z historického fondu, 70 ročníkov periodík, 181 monografií a 200 patentových spisov**.

V spolupráci s Literárnym archívom SNK sa uskutočnil prieskum 712 archívnych dokumentov, prevažne literárnych rukopisov a nôt. V rámci spoločnej úlohy *Zlepšenie fyzického stavu fotografických negatívov v depozite Literárneho archívu* boli roztriedené negatívy podľa typu podložky, vykonaný fyzický prieskum a vytvorená elektronická databáza pre približne **12 800 negatívov**.

Typ a kvantifikácia objektov za rok 2019

Typ dokumentov	HKF a HKD	Periodiká	Monografie	Patentové spisy	Archívne dokumenty	Negatívy	Spolu
Počet objektov	974	70	181	200	712	12 800	14 937

Pracovníci oddelenia spolupracovali pri konzultovaní reštaurátorských zámerov, vykonávaní materiálových prieskumov a mikrobiologických analýz podozrivých dokumentov. Podieľali sa aj na triedení dokumentov pred ich zaradením do technológií hromadnej ochrany. V sledovanom období sa protokolárne vykonali 4 materiálové prieskumy papierových, voskových a kolagénových vzoriek, 4 mikrobiologické prieskumy objektov a 4 metodologické postupy.

V súlade s § 15 odst. a) a b) zákona č. 126/2015 Z. z. oddelenie vykonávalo nepretržité monitorovanie a vyhodnocovanie environmentálnych parametrov (teplota a relatívna vlhkosť) a úrovne mikrobiologického znečistenia v priestoroch uskladnenia zbierok SNK.

Oddelenie Výskum a vývoj sa spoločne so Slovenským národným archívom a s Ústavom molekulárnej biológie SAV zapojilo do verejnej výzvy VV 2018 Agentúry na podporu vedy a výskumu pri MŠVVaŠ v oblasti prírodných aplikovaných vied. Spoločný projekt *Kultúrne dedičstvo v knižniciach a archívoch a mikrobiologická kontaminácia* však nebol podporený.

Zamestnanci oddelenia si rozširovali odborné vedomosti v oblasti ochrany fotografických materiálov a materiálového prieskumu prostredníctvom seminárov a konzultácií v spolupráci so Slovenským národným archívom a s Fakultou chemickej a potravinárskej technológie STU v Bratislave.

Múzejná činnosť SNK

Múzejné činnosti zabezpečujú dve detašované pracoviská – Literárne múzeum SNK (LM SNK) v Martine a Slovanské múzeum Alexandra Sergejeviča Puškina v Brodzanoch (SMASP).

Zo zbierok LM SNK bolo odborne ošetrených 357 zbierkových predmetov, zo zbierok SMASP bolo ošetrených 50 predmetov. Externe bolo zreštaurovaných 31 kusov zbierkových predmetov (historický nábytok), 10 kusov zbierkových predmetov (obrazy) a interne (reštaurátorské dielne SNK) 14 kusov zbierkových predmetov (knihy, drobné kresby) z fondov SMASP.

Spracovanie zbierkových predmetov v systéme CEMUZ

	1-stupňová evidencia	2-stupňová evidencia
LM SNK	400	400
SMASP	100	100
Spolu	500	500

V rámci spolupráce s inými inštitúciami sa zbierkové predmety vypožičiavali a sprístupňovali formou osobných prezenčných výpožičiek, formou dohody o dočasnom premiestnení a zmluvami o výpožičke. Slovenskej národnej galérii v Bratislave bol zapožičaný portrét *Petra Arnalda Weisza Kubínčana* od Miloša Alexandra Bazovského a do Národnej rady SR busta *Ludovíta Štúra* od Fraňa Štefunka.

V roku 2019 poskytlo LM SNK služby **38 bádateľom**, a to formou sprístupnenia katalógu v priestoroch múzea, telefonicky alebo e-mailom.

Pracovníci zapojení do projektu udržateľnosti NP DIKDA sa zúčastnili na školení o katalogizačných pravidlách RDA. Zamestnanci LM SNK pracovali aj ako porotcovia: Mgr. Pavol Máťuš bol členom 54. ročníka celoslovenskej literárnej súťaže *Literárny Kežmarok* a Mgr. Martina Jesenská pôsobila v súťaži *Najkrajšie knihy Slovenska* za rok 2018 (*Cenu Slovenskej národnej knižnice* získala študentka Hedviga Gutierrez za knihu *Baba Jaga*). PhDr. Radoslav Ondrašovič sa významne podieľal na príprave fotografických materiálov do pripravovanej publikácie *Pamiatky knižnej kultúry humanizmu a renesancie vo fondoch a v zbierkach SNK*.

Komisia pre správu Národného cintorína v Martine mala v uplynulom roku 4 zasadnutia, na ktorých boli predložené návrhy na opravy hrobových miest. V spolupráci s Pamiatkovým úradom riešila v roku 2019 aj sanačné práce pri obnove historickej zelene pamiatkového objektu na Národnom cintoríne. Zdroje na túto obnovu pochádzajú z Ministerstva kultúry SR. Mesto Martin prispelo na správu Národného cintorína sumou 35 000 €.

LM SNK sa 4. 6. 2019 stalo členom Literárnej a hudobnej komisie Zväzu múzeí na Slovensku. Ustanovujúce zasadnutie tejto odbornej komisie sa konalo počas vedeckej konferencie *Museologica literaria 2019* v Banskej Bystrici. Prítomní členovia zvolili predstavenstvo, ktorého členkou sa stala aj pracovníčka LM SNK Mgr. Adriana Brázdová.

Koncom roka bola vyhlásená súťaž návrhov na vypracovanie projektu architektonicko-výtvarného spracovania stálej expozície slovenskej literatúry a knihy LM SNK vrátane návrhu na interiérové riešenie súvisiacich reprezentatívnych priestorov múzea.

LM SNK uskutočnilo **10 kultúrno-výchovných podujatí** v 13 reprízach:

- * *Bol som dlho preč* – venované 100. výročiu úmrtia M. R. Štefánika (podujatia boli spojené s prehliadkou výstavy *Po stopách hviezd* v sídelnej budove SNK, ktorá sa venovala životu a práci M. R. Štefánika),
- * *Nudí vás povinná literatúra? Nemusí...* – cyklus vyučovacích hodín predstavil štyri tzv. trezorové filmy a ich literárne predlohy, ktoré vznikli prevažne v 60. rokoch minulého storočia a nesmeli sa uvádzať,
- * *Za oponou* – cyklus vzdelávacích programov pre starších žiakov základných škôl, ktoré odkrývajú cestu obľúbených knižných hrdinov na divadelné javisko, do rozhlasového alebo televízneho štúdia či filmového ateliéru.

Literárne múzeum SNK sprístupnilo verejnosti **3 výstavy**:

- * *Cválajúce dni Jána Smreka* – výstava na pozadí obdivuhodného životného príbehu slovenského básnika Jána Smreka predstavuje príbeh moderných dejín slovenskej knižnej kultúry prvej polovice 20. storočia; vernisáž výstavy sa konala 20. 6. 2019,
- * *Ikony slovenskej ilustrácie – Miroslav Cipár* – výstava vznikla pri príležitosti ocenenia M. Cipára Cenou Poštovej banky za rok 2019; výstava bola otvorená dvoma slávnostnými vernisážami – jednou pre deti v predpoludňajších hodinách a jednou pre dospelých v podvečerných hodinách; počas výstavy pripravilo LM SNK pre žiakov základných umeleckých škôl vyučovacie hodiny spojené s premietaním dokumentu o M. Cipárovi,
- * *Tri odysey Martina Kukučina* – výstava usporiadaná pri príležitosti 160. výročia narodenia spisovateľa poskytuje informácie o jeho putovaní za života, o prevoze jeho ostatkov z Pakraca do Martina aj o vytvorení a sťahovaní sochy sediaceho spisovateľa cez dva oceány a tri kontinenty sveta.

LM SNK pripravilo pre verejnosť aj iné podujatia:

- * *Krásna hra* – komponovaný literárno-hudobný interpretačný večer venovaný tvorbe Jána Smreka,
- * *Model človeka a sveta v básnickom diela Jána Smreka* – moderovaná diskusia s literárnym historikom, básnikom a autorom rovnomennej oceňovanej knižnej publikácie Mgr. Michalom Habajom, PhD., a s kulturologičkou Mgr. Monikou Kaprálikovou, PhD.,
- * *Noc múzeí a galérií – Keď zbierky rozprávajú* – netradičný spôsob prezentácie zbierok a expozície,

- * *Stretnutie s Miroslavom Cipárom* – diskusia spojená s autogramiádou a pečiatkovaním knihy *Jajkele pri káve s Tomášom Janovicom a Mirom Cipárom* a kalendára, ktorý vyšiel pri príležitosti 80. narodenín umelca.

Slovenské múzeum A. S. Puškina pripravilo pre verejnosť **5 kultúrno-výchovných podujatí**:

- * *Stredoveké Ponitrie* – prednáška a beseda s historikom prof. PhDr. Jánom Lukačkom, CSc., zameraná na dejiny brodzianskeho kaštieľa a regiónu v stredoveku,
- * *Deň Puškina* – hudobno-slovné pásmo venované Puškinovej lúbovnej lyrike, ktorým si múzeum pripomenulo 220. výročia narodenia A. S. Puškina,
- * *Vidím všetky dni a noci* – pásmo venované Vladimírovi Reiselovi a avantgardnému umeleckému hnutiu,
- * *Karl May a tí druhí* – moderovaná diskusia venovaná dobrodružnej a cestopisnej literatúre a dielu Karla Maya, najznámejšieho autora „winnetuoviek“,
- * *Oslavy 40. výročia Slovenského múzea A. S. Puškina* – slávnostná spomienka na vznik múzea sa konala 15. 11. 2019, presne v deň jeho vzniku v roku 1979.

V roku 2019 navštívilo expozície, výstavy a podujatia LM SNK **6 542 návštevníkov**. Expozíciu *in situ* Národný cintorín navštívilo **31 831 návštevníkov**. Celková návštevnosť bola **38 373 návštevníkov**. Slovenské múzeum A. S. Puškina v Brodzanoch navštívilo **2 552 návštevníkov**.

Archívna činnosť SNK

V roku 2019 pribudlo do fondov a zbierok Literárneho archívu SNK (LA SNK) ako výsledok akvizičnej činnosti **12 087 archívnych dokumentov** (literárnych rukopisov a fotografií), z toho kúpou 7 287 a darom 4 800 archívnych jednotiek.

Na zasadnutie Nákupnej oceňovacej komisie boli predložené akvizičné súpisy archívnych dokumentov do osobných fondov Vladimíra Petříka (3 046 jednotiek (jd), Ivana Plintoviča (2 281 jd.), Emila Charousa (2 124 jd.), Gizely Gáfríkovej (1 383 jd.), Michala Eliáša (1 127 jd.), Michala Gáfríka (601 jd.) Ludovíta Nováka (460 jd.), Fraňa Štefunka (318 jd.), Jána Feketeho (209 jd.), Ladislava Švihrana (155 jd.), Libuše Friedovej (53 jd.) a i.

Zbierka fotodokumentov osobností a miest sa rozšírila o 321 fotografií. LA SNK v súvislosti s preberaním dokumentov z činnosti SNK spolupracoval s Registratúrnym strediskom SNK na príprave vyraďovacieho konania. Do evidencie archívnych fondov a zbierok bolo zapríkrastkovaných 25 súborov archívnych dokumentov získaných v rámci akvizície (12 087 jd.) a 3 mimo akvizície (49 jd.). Pracovníci LA SNK pripravovali podklady na doplnenie údajov do evidenčných listov archívnych súborov v elektronickej aplikácii A fondy. Aktívne spolupracovali na príprave celoslovenskej elektronickej databázy osobných fondov uložených v špecializovaných verejných archívoch.

LA SNK vo svojich fondoch a zbierkach k 31. 12. 2019 spravuje **1 894 218 jednotiek spracovaných a 48 archívnych škatúl nespracovaných archívnych dokumentov**.

V roku 2019 sa spracovalo **klasickým spôsobom 20 926 archívnych dokumentov** (z toho v podobe akvizičných súpisov 19 507 archívnych dokumentov a katalogizáciou 1 419 archívnych dokumentov) a v KIS Virtua v bibliografickom formáte MARC **211 649 archívnych dokumentov**.

Na sprístupnenie archívnych dokumentov bádateľom sa vyhotovilo 321 strán akvizičných a 149 strán inventárnych súpisov, 125 strán súpisov do zväzkového katalógu, 1 063 katalogizačných lístkov a 1 649 elektronických záznamov. Pokračovalo sa aj v spracovaní súpisu parte a fotografických negatívov. V roku 2019 prešlo revíziou 14 441 archívnych dokumentov.

LA SNK navštívilo **947 bádateľov**, z toho **46 zahraničných**. Na prezenčné štúdium a formou kópie pracovníci LA SNK sprístupnili **73 512 archívnych dokumentov**. V záujme ochrany originálov archívnych dokumentov poskytli bádateľom **2 200 dokumentov vo forme mikrofilmov, 1 245 digitálnych kópií, 27 xerokópií a fotokópií a 9 faksimile**.

Na požiadanie bádateľov bolo vyhotovených 10 718 strán reprografických kópií (z toho 1 340 strán xerokópií, 7 768 strán digitálnych kópií rukopisov, 1 610 digitálnych kópií fotodokumentov). Pracovníci LA SNK spracovali 35 archívnych rešerší, z toho 26 rešerší týkajúcich sa osobností, 5 miest a 4 tematické rešerše. Poskytli takmer 300 informácií a konzultácií súvisiacich so sprístupňovaním archívnych fondov a zbierok. Bádatelia počas štúdia archívnych dokumentov priebežne využívali odbornú knižnicu v bádateľni LA SNK, ktorá sa v roku 2019 rozrástla o 115 nových titulov.

V roku 2019 pracovníci LA SNK v rámci ochrany archívnych dokumentov vymenili celkovo 17 712 ks ochranných obalov a 154 archívnych škatúl. Spolupracovali na úlohe týkajúcej sa zlepšenia fyzického stavu fotografických negatívov uložených v depote LA SNK odbornými konzultáciami a výmenou 14 919 nevhodných obálok za obaly spĺňajúce požiadavky na ich uloženie. Vypracovali analýzu stavu uloženia mikrofilmov v LA SNK. Osobitnú pozornosť venovali zlepšeniu ochrany fonografických valcov s nahrávkami zo zbierky ľudových piesní Bélu Bartóka. V spolupráci s Phonogrammarchiv vo Viedni zabezpečili prepis záznamov ľudových piesní zachovaných na 280 fonografických valcoch do digitálnej podoby.

V záujme ochrany originálov archívnych dokumentov boli vyhotovené digitálne kópie 1 189 archívnych dokumentov z literárnych a hudobných fondov a zbierok, ako aj 748 digitálnych kópií fotografií. V spolupráci s odborom Ochrana fondov SNK bolo zreštaurovaných 224 archívnych dokumentov a jeden fotoalbum (167 jd.) a očistených 15 archívnych škatúl dokumentov získaných akvizíciou. V archívnych depotoch sa priebežne sledovali klimatické podmienky a na základe pravidelnej fyzickej revízie archívnych fondov a zbierok boli aktualizované lokačné prehľady.

Na odborné ošetrenie a digitalizáciu bolo pripravených 1 670 archívnych dokumentov. Rozsah a výber archívnych dokumentov zodpovedal schválenému digitalizačnému plánu SNK.

Pracovníci LA SNK sa zúčastnili na rokovaní Archívnej rady Slovenského národného múzea v Bratislave a Komisie pre tvorbu zbierok SNM – Múzeá v Martine. Výsledky svojho bádania publikovali v 11 štúdiách a článkoch, ktoré boli uverejnené v monografii o obci Jasenica, vo vedeckých zborníkoch a v odborných časopisoch. S odbornými prednáškami vystúpili na viacerých domácich i zahraničných vedeckých konferenciách a podujatiach.

Vedecko-výskumná činnosť

SNK sa v roku 2019 zaoberala riešením 10 vedeckovýskumných úloh:

- * **Bibliografia inorečových tlačí z územia Slovenska 1901 – 1918.** Na úlohe sa priebežne pracuje, bolo dokončené bibliografické spracovanie dokumenty z fondov pamäťových inštitúcií doma aj v zahraničí. V roku 2019 bolo spracovaných 823 nových bibliografických záznamov. Databáza inorečových tlačí 1901 – 1918 obsahuje cca 2 700 bibliografických záznamov a koncom roka 2019 sa začalo s redigovaním týchto záznamov do plánovanej retrospektívnej národnej bibliografie, ktorej rukopis bude pripravený v priebehu roka 2020.
- * **Pamiatky knižnej kultúry humanizmu a renesancie vo fondoch a zbierkach Slovenskej národnej knižnice.** V roku 2019 sa dokončilo spracovávanie anotácií k vybraným dielam a popisov k príslušným častiam ich obrazovej dokumentácie. Súčasne sa fotili všetky vybrané dokumenty a bol pripravený rukopis, ktorý prešiel lektorským konaním. V roku 2020 sa pristúpi k typografickej úprave textu a fotografií a príprave diela na edičnú realizáciu.

- * **Katalóg inkunábul z fondov SNK.** V roku 2019 sa pristúpilo k bibliografickému spracovaniu inkunábul z fondov SNK s cieľom vydať v najbližších rokoch kompletnú bibliografiu prvotlačí. Po ujasnení metodiky spracovania inkunábul a vypracovaní pravidiel popisu podľa nových katalogizačných pravidiel RDA sa začalo so samotným spracovaním dokumentov a priebežne sa spracovalo 40 inkunábul.
- * **Katalóg tlačí 16. storočia z františkánskych knižníc. 2., doplnené vydanie.** Vzhľadom na to, že katalóg tlačí 16. storočia z františkánskych knižníc bol vydaný v čase, keď fond bývalých františkánskych knižníc ešte nebol vyskladnený a dokumenty neboli spracované v systéme Virtua, začiatkom roka 2019 sa začalo s bibliografickým spracovaním týchto tlačí zo všetkých zachovaných františkánskych knižníc. V prvom polroku bolo spracovaných 1 371 tlačí 16. storočia z týchto fondov.
- * **Dejiny kníhtlačiarstva na Slovensku v 16. – 18. storočí.** Na tejto úlohe zatiaľ prebiehajú základné heuristické práce.
- * **Výskum dizertačných prác slovenských študentov na nemeckých univerzitách v 16. a 17. storočí v nemeckých knižniciach.** Ukončilo sa bibliografické spracovanie zachovaných dizertačných tlačí študentov z územia Slovenska, ktorí v 16. a 17. storočí študovali na nemeckých univerzitách. Pripravil sa katalóg dizertačných tlačí, t. j. bibliograficko-popisná časť katalógu, ktorý obsahuje 564 bibliografických záznamov o zachovaných dizertačných tlačiach. Katalóg je doplnený biografickými heslami 286 študentov a troma registrami – autorským, registrom mien z dedikácií a tlačiarskym registrom. Publikácia prešla lektorským konaním a bola odovzdaná na edičnú realizáciu.
- * **Príprava a redakcia Biografického lexikónu Slovenska, zv. VII.** Publikácia *Biografický lexikón Slovenska*, zv. VII bude obsahovať heslá zo všetkých oblastí spoločenského života od Veľkej Moravy až po súčasnosť. V tomto zväzku je zaradených cca 1 550 hesiel, ktoré sa začínajú písmenami O – Q. Výstupom výskumnej úlohy bude tlačaná podoba *Biografického lexikónu Slovenska*, zv. VII., ktorý je neoddeliteľnou súčasťou už vydaných prvých šiestich zväzkov tohto diela a vyjde v 2. polroku 2020.
- * **Redakcia slovenských inorečových textov denníkov Alberta Škarvana, spracovanie vedeckých komentárov.** Úloha bola zameraná na prípravu vydania slovenských a inorečových textov denníkov Alberta Škarvana, ktoré sa nachádzajú v jeho osobnom fonde v LA SNK. Osem denníkov A. Škarvana bolo prepísaných do elektronickej formy a po úprave, redakcii a vypracovaní vedeckých komentárov boli spracované do knižnej podoby. Publikácia vyšla pod názvom *Albert Škarvan. Denníky 1896 – 1926* v júni 2019. Úloha je ukončená.
- * **Príprava a redakcia Súpisu erbových listín.** Pokračovali práce na projekte, ktorý slovenskej i medzinárodnej verejnosti sprístupní údaje o významných prameňoch biografického, genealogického, kultúrno-historického bádania z obdobia od polovice 14. do začiatku 20. storočia. Primárne sme zredigovali ďalších 200 dodaných podkladových záznamov. Ukončenie redakcie súpisu je naplánované na rok 2020 a vydanie na rok 2021.
- * **Štúdium archívnych materiálov a biografických dokumentov o osobnosti Adolfa Medzihradského.** Výsledkom štúdií archívnych materiálov a biografických dokumentov o osobnosti A. Medzihradského bola vedecká konferencia *Medzihradskovci v slovenskej kultúre* zorganizovaná pri príležitosti 100. výročia úmrtia tohto dejateľa, ktorá sa konala 20. 11. 2019 v Martine. Program konferencie tvorili príspevky venované genealogii rodu Medzihradských, životu a dielu A. Medzihradského a ďalších členov tohto rodu. Cieľom konferencie bolo priblížiť širokej odbornej verejnosti rod Medzihradských a život i dielo jeho viacerých členov, ktorí si zaslúžia pozornosť aj v súčasnosti. Príspevky z konferencie budú uverejnené v zborníku *Biografické štúdie 43*.

V roku 2019 vydala SNK tieto **odborné publikácie**:

- * *PARVA Schola* : Faksimilné vydanie / Autorka štúdie PhDr. Klára Komorová, PhD. Martin: Slovenská národná knižnica, 2019. 179 s. ISBN 978-80-8149-113-9
- * LAZORÍK, Eduard. *Stredoveké rukopisné fragmenty na tlačiach 16. storočia z fondu františkánskych knižníc Slovenskej národnej knižnice*. Martin: Slovenská národná knižnica, 2019. 277 s. ISBN 978-80-8149-114-6
- * *KNIHA 2019*: Zborník o problémoch a dejinách knižnej kultúry. Martin: Slovenská národná knižnica, 2019. 410 s. ISBN 978-80-8149-120-7. ISSN 1336-5436

- * KNAPČOKOVÁ, Stanislava. *Metodika spracovania historických tlačí vo formáte MARC 21 s implementáciou pravidiel RDA: Príručka používateľa Verzia 2.1* [online]. Martin: Slovenská národná knižnica, 2019 [cit. 2020-01-08]. ISBN 978-80-8149-119-1. Dostupné na: http://www.snk.sk/images/Informacie_pre/Kniznice_a_knihovníkov/Methodika_pre_NB/NB_Methodika_spracovania_historických_tlačí.pdf
- * Albert Škarvan. *Denníky 1896 – 1926* / Na vydanie pripravil doc. Augustín Maťovčík. Martin: Slovenská národná knižnica, 2019. 519 s. ISBN 978-80-8149-108-5
- * ĎURIŠKA, Zdenko. *Biografické štúdie 42*
- * ŠIŠMIŠOVÁ, Karin. *Literárny archív vo fotografii*. Martin: Slovenská národná knižnica, 2019. 72 s. ISBN 978-80-8149-126-9

SNK zorganizovala a zabezpečila tieto **vedecké podujatia**:

- * 50. výročie založenia Národného biografického ústavu SNK – odborný seminár, 25. 4. 2019, Martin, SNK
- * *Ruditas antidotum eruditio est – Liekom proti nevedomosti je vzdelanie* – medzinárodná konferencia k výskumu dejín knižnej kultúry, 22. – 24. 5. 2019, Martin, SNK
- * *Morálne autority v našich rodinách* – biograficko-genealogická konferencia Morálne autority v rodinách. 16. – 17. 10. 2019, Martin, SNK
- * *Medzihradskovci v slovenskej kultúre* – vedecká konferencia venovaná 100. výročiu úmrtia Adolfa Medzihradského. 20. 11. 2019, Martin, Literárne múzeum SNK

Zamestnanci SNK v roku 2019 aktívne publikovali doma i v zahraničí.

Počet príspevkov pracovníkov SNK v roku 2019 s ich zaradením do príslušných kategórií publikačnej činnosti

Kód	Názov kategórie	Počet príspevkov zamestnancov
AAB	Vedecké monografie vydané v domácich vydavateľstvách	1
ABB	Štúdie charakteru vedeckej monografie v časopisoch a zborníkoch vydané v domácich vydavateľstvách	1
ADC	Vedecké práce v zahraničných karentovaných časopisoch	1
ADF	Vedecké práce v ostatných domácich časopisoch	4
ADN	Vedecké práce v domácich časopisoch registrovaných v databázach Web of Science alebo SCOPUS	1
AED	Vedecké práce v domácich recenzovaných vedeckých zborníkoch, monografiách	7
AFD	Príspevky publikované na domácich vedeckých konferenciách	5
AFF	Abstrakty pozvaných príspevkov z domácich vedeckých konferencií	1
BBB	Kapitoly v odborných knižných publikáciách vydané v domácich vydavateľstvách	1
BDA	Heslá v odborných terminologických slovníkoch a encyklopédiách vydaných v zahraničných vydavateľstvách	4
BDF	Odborné práce v ostatných domácich časopisoch	38
BDM	Odborné práce v zahraničných časopisoch registrovaných v databázach Web of Science alebo SCOPUS	1
BEE	Odborné práce v zahraničných zborníkoch	3
BEF	Odborné práce v domácich zborníkoch	1
CAB	Umelecké monografie, dramatické diela, scenáre, umelecké preklady publikácií, autorské katalógy vydané v domácich vydavateľstvách	1
DAI	Dizertačné a habilitačné práce	4
EDI	Recenzie v časopisoch a zborníkoch	
EDJ	Prehľadové práce, odborné práce, preklady noriem; odborné preklady v časopisoch, zborníkoch	17
FAI	Redakčné a zostavovateľské práce knižného charakteru	4
GAI	Správy	3
GHG	Práce zverejnené spôsobom umožňujúcim hromadný prístup	12
GII	Rôzne publikácie a dokumenty, ktoré nemožno zaradiť do žiadnej z predchádzajúcich kategórií	4

Ohlasy na publikačnú činnosť SNK

Kategória	Názov kategórie	Množstvo
1	Citácie v zahraničných publikáciách registrované v citačných indexoch Web of Science a v databáze SCOPUS	7
2	Citácie v domácich publikáciách registrované v citačných indexoch Web of Science a v databáze SCOPUS	2
3	Citácie v zahraničných publikáciách neregistrované v citačných indexoch	2
4	Citácie v domácich publikáciách neregistrované v citačných indexoch	4
5	Recenzie v zahraničných publikáciách	0
6	Recenzie v domácich publikáciách	5
7	Umelecké kritiky v zahraničných publikáciách	0
8	Umelecké kritiky v domácich publikáciách	0
9	Reprodukcie umeleckých diel autora v zahraničnej publikácii alebo médiu	
10	Reprodukcie umeleckých diel autora v domácej publikácii alebo médiu	0
Spolu		20

Zamestnanci SNK aktívne vystúpili s **odbornými príspevkami** na vedeckých konferenciách a seminároch, ako aj na podujatiach pre laickú verejnosť.

BALOGA, Martin. *Encyklopédie ako zdroj poznania v období inkunábul*. Prednáška na medzinárodnej konferencii *Ruditatis antidotum Eruditio est*, 22. 5. 2019, Martin, SNK

BALOGA, Martin. *Prvotlače homiletických diel z kláštora františkánov v Nižnej Šebastovej* – prednáška na vedeckej konferencii *Náboženské pomery a konfesionalita v odraze knižnej kultúry a prameňoch (osobnosti – udalosti – pamiatky)*, 10. – 11. 9. 2019, Prešov, ŠVK

BRÁZDOVÁ, Adriana. Bratislava. *Rodina Jesenských a Gregorovcov v zbierkach LM SNK* – prednáška na vedeckej konferencii *Janko Jesenský a Jozef Gregor Tajovský, pramene – dimenzie – reflexia*, 17. 10. 2019, Bratislava, Múzeum mesta Bratislavy

BRÁZDOVÁ, Adriana. *Pavol Országh Hviezdoslav vo fonde Literárneho múzea a Literárneho archívu Slovenskej národnej knižnice* – prednáška na podujatí *Hviezdoslav známy – neznámy*, 28. 11. 2019, Dolný Kubín, Oravské múzeum P. O. Hviezdoslava

CABADAJOVÁ, Jana. *Prečo je kniha hranatá?* – prednáška pre účastníkov exkurzií v SNK, 31. 1. 2019, 16. 4. 2019, 9. 10. 2019, 27. 11. 2011, Martin, SNK

CABADAJOVÁ, Jana. *Historické knižničné fondy na Slovensku a v SNK* – prednáška pre poslucháčov Katedry knižničnej a informačnej vedy Filozofickej fakulty UK, 8. 2. 2019, Martin, SNK

CABADAJOVÁ, Jana. *Dejiny písané skalpelom* – prednáška počas *Týždňa slovenských knižníc*, 7. 3. 2019, Martin, SNK

CABADAJOVÁ, Jana. *Dejiny písané skalpelom* – prednáška pre študentov Gymnázia a SPŠ Kysucké Nové Mesto, 26. 3. 2019, Martin

CABADAJOVÁ, Jana. *Vývoj lekárskej vedy a literatúry z fondu SNK* – prednáška v Aponiovskej knižnici, 13. 9. 2019, Oponice

CABADAJOVÁ, Jana. *Vývoj školstva a učebníc na našom území* – prednáška na knižnom veľtrhu Bibliotéka, 7. 11. 2019, Bratislava

CABADAJOVÁ, Jana. *Prezentácie tlače Stredoveké rukopisné fragmenty na tlačiarach 16. storočia z františkánskych knižníc v SNK* – prednáška na knižnom veľtrhu Bibliotéka, 7. 11. 2019, Bratislava

CABADAJOVÁ, Jana. *Prezentácia tlače Stredoveké rukopisné fragmenty na tlačiarach 16. storočia z františkánskych knižníc v SNK* – prednáška na oslavách 100. výročia založenia Okresnej knižnice v Ilave, 26. 11. 2019, Ilava

- ĎURIŠKA, Zdenko. *Polstoročie činnosti NBIÚ SNK* – prednáška na odbornom seminári pri príležitosti 50. výročia založenia NBIÚ SNK, 25. 4. 2019, Martin, SNK
- ĎURIŠKA, Zdenko. *Stodolovci* – prednáška na vedeckej konferencii *Dr. Emil Stodola – politik, právnik a politický mysliteľ* v rámci *Dní Milana Hodžu*, 20. – 21. 6. 2019, Martin
- ĎURIŠKA, Zdenko. *Osobnosti v lexikónoch (kritériá výberu)* – prednáška na konferencii *Morálne autority v našich rodinách*, 16. – 17. 10. 2019, Martin, SNK
- ĎURIŠKA, Zdenko. *Medzihradskovci* – prednáška na vedeckej konferencii *Medzihradskovci v slovenskej kultúre*, 20. 11. 2019, Martin, Literárne múzeum SNK
- HÍREŠ, Ondrej. *Vplyv opakovanej etylénoxidovej sterilizácie na vlastnosti vybraných druhov papiera* – prednáška na *XVII. seminári reštaurátorov a historikov*, 18. – 21. 11. 2019, Jihlava
- HORNÍKOVÁ, Eliška. *Budovanie dokumentácie v NBIÚ SNK – pôvodné životopisné dokumenty a kartotéky biografickej literatúry* – prednáška na odbornom seminári pri príležitosti 50. výročia založenia NBIÚ SNK, 25. 4. 2019, Martin, SNK
- HORNÍKOVÁ, Eliška. *Janko Jesenský ako príslušník politickej elity medzivojnového Československa* – prednáška na vedeckej konferencii *Janko Jesenský a Jozef Gregor Tajovský, pramene – dimenzie – reflexia*, 17. 10. 2019, Bratislava, Múzeum mesta Bratislavy
- JÁNOŠÍK, Marcel. *Posolstvo kompozície 70-ročného Pavla Kršku* – prednáška na medzinárodnom sympóziu *Cantus Choralis*, 14. – 16. 10. 2019, Ústí nad Labem, Česká republika
- JÁNOŠÍK, Marcel. *Hudobná tvorba Jána Podhradského v Literárnom archíve SNK* – prednáška na medzinárodnej konferencii *Slovenská hudba vo Vojvodine*, 23. 11. 2019, Novy Sad, Srbsko
- JÁNOŠÍK, Marcel. *Pašionál z Prešova* – prednáška na konferencii *Pramene slovenskej hudby IX*, 27. – 28. 11. 2019, Prešov, Knižnica P. O. Hviezdoslava
- KÁMEN, Matej. *Reštaurovanie Atlasu Geographicus* – prednáška na *XVII. seminári reštaurátorov a historikov*, 18. – 21. 11. 2019, Jihlava
- KIANICOVÁ, Nikola. *Zahraničné súborné katalógy* – prednáška na seminári *Online katalóg*, 13. 3. 2019, Martin, SNK
- KLIMEKOVÁ, Agáta. *Peregrinácie študentov z historického územia Slovenska na nemeckých univerzitách (Dizertačné práce z medicíny)* – prednáška na medzinárodnej konferencii *Ruditatis antidotum Eruditio est*, 22. – 24. 5. 2019, Martin, SNK
- KLIMEKOVÁ, Agáta. *Spolupráca SNK s maďarskými knižnicami, zvlášť s Országos Széchényi könyvtár* – prednáška na medzinárodnej konferencii *ABDOS*, 28. 5. 2019, Budapešť, Maďarsko
- KRAMÁROVÁ, Jana. *Pavol Országh Hviezdoslav v Literárnom archíve SNK* – prednáška na podujatí *Krvavé sonety*, 29. 4. 2019, Martin, SNK
- KRAMÁROVÁ, Jana. *Adolf Medzihradský. Svedectvá z archívnych dokumentov* – prednáška na vedeckej konferencii *Medzihradskovci v slovenskej kultúre*, 20. 11. 2019, Martin, Literárne múzeum SNK
- LACKOVÁ, Dana. *Tí, ktorí už nie sú medzi nami* – prednáška na odbornom seminári pri príležitosti 50. výročia založenia NBIÚ SNK, 25. 4. 2019, Martin, SNK
- LUKÁČOVÁ, Alexandra. *Múzeum v Brodzanoch a jeho vzťahy s ruskou kultúrou* – prednáška na medzinárodnom seminári *Zachovanie puškinského dedičstva – domáce a zahraničné skúsenosti*, 1. – 5. 4. 2019, Petrohrad, Rusko
- LUKÁČOVÁ, Katarína. *Reparácia albumu kolorovaných litografií a akvarelov zo Slovanského múzea* – prednáška na *XVII. seminári reštaurátorov a historikov*, 18. – 21. 11. 2019, Jihlava
- MACHUTOVÁ, Dominika. *Zborová tvorba Ladislava Stančeka (1898 – 1979)* – prednáška na medzinárodnom sympóziu *Cantus Choralis*, 14. – 16. 10. 2019, Ústí nad Labem, Česká republika
- MACHUTOVÁ, Dominika. *Hudobná pozostalosť Viliama Figuša-Bystrého v Literárnom archíve SNK* – prednáška na medzinárodnej konferencii *Slovenská hudba vo Vojvodine*, 23. 11. 2019, Novy Sad, Srbsko
- MACHUTOVÁ, Dominika. *Zvozový hudobný materiál z lokality Prešov uložený v Literárnom archíve SNK* – prednáška na konferencii *Pramene slovenskej hudby IX*, 27. – 28. 11. 2019, Prešov, Knižnica P. O. Hviezdoslava
- MAŤOVČÍK, Augustín. *Založenie Biografického ústavu v Matici slovenskej 1. 1. 1969* – prednáška na odbornom seminári pri príležitosti 50. výročia založenia NBIÚ SNK, 25. 4. 2019, Martin, SNK
- MAŤOVČÍK, Augustín. *Príspevok k životopisu A. Medzihradského* – prednáška na vedeckej konferencii *Medzihradskovci v slovenskej kultúre*, 20. 11. 2019, Martin, Literárne múzeum SNK
- MÁŤUŠ, Pavol. *Súčasná literárne osobnosti Kežmarku v zbierkach SNK Martin* – prednáška na seminári v rámci *Literárneho Kežmarku 2019*, 13. – 14. 6. 2019, Kežmarok

- ORAVEC, Peter. *Staré a nové informačné nosiče a spôsob ich uchovávanía* – prednáška na konferencii *Morálne autority v našich rodinách*, 16. – 17. 10. 2019, Martin, SNK
- PITÁKOVÁ, Mária. *Martin Schwatner ako posezor tlačí 16. storočia z knižnice Kežmarského lýcea* – prednáška na medzinárodnej konferencii *Ruditatis antidotum Eruditio est*, 22. – 24. 5. 2019, Martin, SNK
- PRACHÁROVÁ, Zuzana. *Elektronické informačné služby*. 8. 2. 2019 – prednáška pre poslucháčov Katedry knižničnej a informačnej vedy Filozofickej fakulty UK, 8. 2. 2019, Martin, SNK
- PRACHÁROVÁ, Zuzana. *Referenčné a informačné služby v knižnici* – prednáška na odbornom seminári *Online katalóg*, 13. 3. 2019, Martin, SNK
- PRACHÁROVÁ, Zuzana. *Knižnično-informačné služby – rešeršné služby* – prednáška v rámci vzdelávacieho programu *Knihovnícke základy pre znalostnú spoločnosť*, 1. 10. 2019, Martin, SNK
- PRACHÁROVÁ, Zuzana. *Knižnično-informačné služby – elektronické informačné zdroje* – prednáška v rámci vzdelávacieho programu *Knihovnícke základy pre znalostnú spoločnosť*, 1. 10. 2019, Martin, SNK
- PRACHÁROVÁ, Zuzana. *Knižničný inštitút ako partner pre knižnice na Slovensku* – prednáška na *Stretnutí riaditeľov a metódkov krajských a regionálnych verejných knižníc*, 15. 10. 2019, Martin, SNK
- RAPOŠOVÁ, Mária. *Vkladná knižka Martina Kukučina ako prameň poznania* – prednáška na vedeckej konferencii *Museologica literaria 2019*, 4. – 5. 6. 2019, Banská Bystrica, ŠVK
- SAMCOVÁ, Martina. *Reštaurovanie raritného dokumentu z fondu Lyceálnej knižnice v Kežmarku* – prednáška na *XVII. seminári reštaurátorov a historikov*, 18. – 21. 11. 2019, Jihlava
- ŠIŠMIŠ, Milan. *Genealogický výskum v NBIÚ SNK* – prednáška na odbornom seminári pri príležitosti 50. výročia založenia NBIÚ SNK, 25. 4. 2019, Martin, SNK
- ŠIŠMIŠOVÁ, Karin. *Využívanie katalógov pri sprístupňovaní dokumentov Literárneho archívu Slovenskej národnej knižnice* – prednáška na medzinárodnej vedeckej konferencii *XXIII. archívne dni v Slovenskej republike*, Nitra
- ŠIŠMIŠOVÁ, Karin. *Literárny archív Slovenskej národnej knižnice* – prednáška na podujatí *Deň otvorených dverí v Literárnom archíve SNK*, 11. 6. 2019, Martin, SNK
- ŠIŠMIŠOVÁ, Karin. *Janko Jesenský a Jozef Gregor Tajovský v Literárnom archíve Slovenskej národnej knižnice* – prednáška na vedeckej konferencii *Janko Jesenský a Jozef Gregor Tajovský, pramene – dimenzie – reflexia*, 17. 10. 2019, Bratislava, Múzeum mesta Bratislavy
- ŠKANDÍK, René. *Organizovanie živnostníkov na Slovensku v medzivojnovom období na príklade Slovenskej remeselníckej a obchodnej jednoty* – prednáška na odbornom seminári *Inovácie vo vzdelávaní. Koncepcia živnostenského centra*, 10. – 11. 10. 2019, Martin
- ŠKANDÍK, René. *Ludovít Medzihradský, učiteľ a botanik* – prednáška na vedeckej konferencii *Medzihradskovci v slovenskej kultúre*, 20. 11. 2019, Martin, Literárne múzeum SNK
- ŠKULOVÁ, Daniela. *Štipendijný program R. W. Seatona Watsona pre slovenských študentov na New College v Edinburghu* – prednáška na medzinárodnej konferencii *Ruditatis antidotum Eruditio est*, 22. – 24. 5. 2019, Martin, SNK
- TÁBORECKÁ, Alena. *Lexikografické projekty NBIÚ* – prednáška na odbornom seminári pri príležitosti 50. výročia založenia NBIÚ SNK, 25. 4. 2019, Martin, SNK
- TOMO, Tomáš. *Učebnice a iné pedagogiká 16. storočia vo fondoch Lyceálnej knižnice v Kežmarku* – prednáška na medzinárodnej konferencii *Ruditatis antidotum Eruditio est*, 22. – 24. 5. 2019, Martin, SNK
- TOMO, Tomáš. *Odporcovia čarodejných procesov koncom 16. storočia a ich diela zachované v Lyceálnej knižnici v Kežmarku* – prednáška na vedeckej konferencii *Náboženské pomery a konfesionalita v odraze knižnej kultúry a prameňoch (osobnosti – udalosti – pamiatky)*, 10. – 11. 9. 2019, Prešov, ŠVK
- TOMO, Tomáš. *Prírodovedné učebnice 16. storočia vo fondoch Lyceálnej knižnice v Kežmarku* – prednáška na konferencii *Bibliotheca Antiqua*, 13. – 14. 11. 2019, Olomouc, Česko
- VALKO, Roland. *Vedeckovýskumná a edičná činnosť v NBIÚ SNK* – prednáška na odbornom seminári pri príležitosti 50. výročia založenia NBIÚ SNK, 25. 4. 2019, Martin, SNK
- VALKO, Roland. *Deformácie výkladu SNP v rokoch 1949 – 1960* – prednáška na konferencii *Slovenské národné povstanie – odkaz pre dnešok*, 15. 10. 2019, Banská Bystrica, Múzeum SNP
- VALKO, Roland. *Rozhovory s pamätníkmi* – prednáška na konferencii *Morálne autority v našich rodinách*, 16. – 17. 10. 2019, Martin, SNK
- VALOVÁ, Mária. *Milan Rastislav Štefánik na fotografiách v zbierkach Literárneho archívu SNK* – prednáška na archívno-historickej konferencii *Veľký – malý muž M. R. Štefánik*, 16. – 17. 4. 2019, Bratislava, Univerzitná knižnica

Zabezpečenie udržateľnosti NP DIKDA OPIS – P02

SNK – pracovisko Digitalizačné centrum je špecializovaným pracoviskom na digitalizáciu písomného dedičstva, uchovávanie a sprístupňovanie jeho digitálnych foriem. V roku 2019 SNK rutinne zabezpečovala procesy, ktoré prispievajú k napĺňaniu cieľov NP DIKDA, t. j. k bibliografickému spracovaniu, konverzii, správe, uchovávaniu a sprístupňovaniu písomného kultúrneho dedičstva.

SNK – Národná bibliografia zabezpečovala **tvorbu a manažment bibliografických metadát** dokumentov vstupujúcich do procesu digitalizácie a koordinovala ich export na spracovanie v registroch CAIR.

Odborné činnosti súvisiace s digitalizáciou fondov SNK	Počet k. j.
Monografie pripravené a odoslané na digitalizáciu	17 697
Seriály pripravené a odoslané na digitalizáciu	3 007 KJ, t. j. 29 037 výtlačkov

V zmysle indikatívneho digitalizačného plánu SNK na rok 2019 prešlo procesom skenovania v Digitalizačnom centre **15 886 objektov typu monografie, 28 773 objektov typu seriály, 1 040 historických tlačí a 1 693 archívnych dokumentov**. Tieto objekty sa aj priebežne spracovávajú v rámci postprocessingu. V roku 2019 bolo naskenovaných celkovo **55 014 objektov**.

Prehľad zoskenovaných objektov podľa typu objektu

	Počet objektov – kontrahovaná hodnota	Počet objektov – plnenie k 31. 12. 2019
Digitalizácia písomného kultúrneho dedičstva	40 450	55 014
z toho Konzervačný fond	37 300	51 483
z toho HKD a HKF	1 000	1 040
z toho archívne dokumenty LA SNK	1 650	1 693
z toho listotlače a krásne knihy LM SNK	500	798

V roku 2019 SNK systematicky sprístupňovala zdigitalizované objekty prostredníctvom *Katalógu digitálnej knižnice* (dikda.snk.sk). K 31. 12. 2019 bolo v priestoroch SNK sprístupnených:

- * 216 664 plnotextovo spracovaných periodických digitálnych objektov (DO),
- * 61 004 analyticky spracovaných periodických DO bolo vyťažených cca 810 000 článkov,
- * 46 257 plnotextovo spracovaných monografických DO,
- * 12 543 DO typu špeciálne dokumenty.

Na plnení digitalizačného plánu v období udržateľnosti projektu sa výrazne podieľalo aj Oddelenie prípravy dokumentov. Jeho hlavnou činnosťou je pripraviť všetky dokumenty na digitalizáciu tak, aby prešli procesom bez poškodenia. Základné činnosti prípravy dokumentov zahŕňali vstupnú kontrolu dokumentov, mechanickú očistu, posudzovanie celkového fyzického stavu spojené s vyradovaním nevhodných dokumentov a výstupnú kontrolu.

Uvedeným procesom prechádzali všetky dokumenty určené na digitalizáciu. Celý proces sa zaznamenával v kontrolnom a sledovacom systéme Item tracking, ktorý eviduje všetky údaje o toku dokumentov v reálnom čase. Systém sleduje fyzický stav dokumentov, vhodnosť dokumentov na ďalšie technológie ochrany a digitalizácie, prípadne opatrenia vykonané na zníženie rizika ich poškodenia počas procesov. Získané údaje o dokumentoch vytvárali podklad pre následné procesy ochrany a digitalizáciu.

Vstupná kontrola na pracovisku prípravy dokumentov v spolupráci s oddelením Výskum a vývoj zabezpečovala posudzovanie celkového fyzického stavu, prípadne mikrobiologickú kontrolu dokumentov. Na základe zistení sa realizovali špeciálne činnosti a opatrenia v zmysle interných postupov.

Nevyhnutnosť **mechanickej očisty dokumentov** pred ich vstupom do procesov digitalizácie vychádzala nielen z požiadaviek samotných digitálnych technológií, ale aj z požiadaviek na ich základné ošetrovanie pred spracovaním, resp. uložením do depozitu. Mechanickú očistu vybraného fondu zabezpečovala čistiaca linka zostavená zo zariadení Depulvera, Laura Max a zariadenie Spirabilia, ktorým sa čistili výhradne historické a archívne dokumenty alebo veľmi poškodené a nadmerne znečistené dokumenty a fondy.

Pri **posudzovaní celkového fyzického stavu dokumentov** sa samostatne hodnotil stav väzby, papiera, tlače, druh mechanického poškodenia dokumentov a kompletnosť dokumentu. Všetky informácie o fyzickom stave dokumentov a prípadných poškodeniach a nedostatkoch boli zaznamenávané v registračnom a sledovacom systéme Item tracking, ako aj v protokole o stave dokumentu, ktorý sa stáva jeho neoddeliteľnou súčasťou. Nevhodné dokumenty boli na základe prieskumu z procesu digitalizácie vyradené a zabezpečilo sa ich reštaurovanie, prípadne konzervovanie.

Výstupná kontrola zabezpečovala záverečnú fázu toku dokumentov z digitalizácie do centrálného depozitu SNK. Vykonávala kontrolu fyzického stavu dokumentov po digitalizácii a jeho kompletnosti, ako aj záverečné zoradovanie fondu podľa pôvodných vyskladňovacích evidencií.

Transporty zabezpečovali na začiatku a konci reťazca toku dokumentov bezpečné presuny dokumentov až po definitívne miesto ich uloženia. Následne sa uskutočnil proces registrovania dokumentov pre ich opätovné zaradenie do depozitu.

V roku 2019 Oddelenie prípravy dokumentov komplexne pripravilo a zabezpečilo pre proces digitalizácie a ochrany dokumentov **53 442 objektov z depozitov SNK**.

Štruktúra dokumentov pripravených na digitalizáciu a ich kvantifikácia

Odborné činnosti súvisiace s prípravou dokumentov na digitalizáciu	Počet objektov
Konzervačný fond SNK	42 474
Fondy HKD a HKF	5 749
Archívne dokumenty	4 401
Špeciálne dokumenty (plagáty)	798
Spolu za rok 2019 objektov	53 422
Špeciálne dokumenty (plagáty)	798
Spolu za rok 2019 objektov	53 422

4 ROZPOČET ORGANIZÁCIE

Ukazovateľ	Skutočnosť 2018	Schválený rozpočet 2019	Upravený rozpočet 2019	Skutočnosť 2019	% čerpania 4 : 3	Index 19/18 *100 4 : 1
a	1	2	3	4	5	6
Príjmy Spolu z toho	117 621	103 500	86 560	87 567	101,2	74,4
200 Nedaňové príjmy z toho	117 621	103 500	86 560	87 567	101,2	74,4
210 Príjmy z vlastníctva majetku	6 191	3 300	4 155	4 155	100,0	67,1
220 Adminin. a iné popl. a pl.	75 917	64 400	69 499	70 506	101,4	92,9
290 Iné nedaň. príjmy	35 513	35 800	12 906	12 906	100,0	36,3
300 Granty a transfery	0	0	0	0	-	-
310 Tuzemské bežné granty a transfery	0	-	-	0	-	-
330 Zahraničné granty	0	0	0	0	-	-
600 Bežné výdavky z toho	11 341 770	10 977 931	11 595 522	11 595 522	100,0	102,2
610 Mzdy, platy služ. príjmy a OOV	3 192 128	3 191 501	3 770 587	3 770 587	100,0	118,1
620 Poistné a príspevok do poisťovní	1 106 461	1 115 430	1 303 716	1 303 716	100,0	117,8
630 Tovary a služby z toho	7 009 747	6 619 796	6 473 852	6 473 852	100,0	92,4
631 Cestovné náhrady	35 473	40 315	28 666	28 666	100,0	80,8
632 Energie, voda a komun.	521 131	441 481	579 268	579 268	100,0	111,2
633 Materiál	1 105 019	935 120	1 329 555	1 329 555	100,0	120,3
634 Dopravné	25 801	41 110	21 051	21 051	100,0	81,6
635 Rutinná a štand. údržba	3 374 895	4 025 866	3 328 021	3 328 021	100,0	98,6
636 Nájomné za prenájom	52 853	51 513	52 531	52 531	100,0	99,4
637 Služby	1 894 575	1 084 391	1 134 760	1 134 760	100,0	59,9
640 Bežné transfery z toho	33 434	51 204	47 367	47 367	100,0	141,7
Na členské príspevky v tuz.	1 004	910	754	754	100,0	75,1
Na odstupné	2 546	15 000	1 510	1 510	100,0	59,3
Jednotlivcom	1 511	1 700	1 583	1 583	100,0	104,8
Odchodné	9 060	15 000	21 780	21 780	100,0	240,4
Na nemocenské dávky	13 608	9 919	16 010	16 010	100,0	117,7

Ukazovateľ	Skutočnosť 2018	Schválený rozpočet 2019	Upravený rozpočet 2019	Skutočnosť 2019	% čerpania 4 : 3	Index 19/18 *100 4 : 1
Na členské medzinárodným organizáciám	5 705	8 675	5 730	5 730	100,0	100,4
700 Kapitálové výdavky z toho	1 768 138	1 000 000	110 000	109 676	99,7	6,2
710 Obstar. kap. aktív	1 768 138	1 000 000	110 000	109 676	99,7	6,2
Výdavky spolu (BV + KV)	13 109 908	11 977 931	11 705 522	11 705 198	100,0	89,3

Poznámka: V uvedenom prehľade sú zahrnuté všetky rozpočtové prostriedky organizácie vrátane prostriedkov EÚ a na spolufinancovanie a mimorozpočtové výdavky.

BV – bežné výdavky

KV – kapitálové výdavky

Ministerstvo kultúry SR schválilo na rok 2019 pre Slovenskú národnú knižnicu (SNK) záväzné ukazovatele a limity štátneho rozpočtu v programovej štruktúre:

- 08S Tvorba, šírenie, ochrana a prezentácia kultúrnych hodnôt
- 08S 01 Inštitucionálna podpora štátnymi rozpočtovými a príspevkovými organizáciami
- 08S 0105 Knižnice a knižničná činnosť

Funkčná klasifikácia:

- 08.2.0 Kultúrne služby
- 08.5.0 Výskum a vývoj v oblasti rekreácie, kultúry a náboženstva

Rozpis záväzných ukazovateľov štátneho rozpočtu pre SNK ilustruje nasledujúca tabuľka.

Ukazovateľ	Ekonomická klasifikácia	Schválený rozpočet (v €)
1. Príjmy ŠR (zdroj 111)	200	103 500
2. Bežné výdavky spolu (zdroj 111)	600	10 977 931
z toho: mzdy, platy, služobné príjmy a OOV	610	3 191 501
3. Kapitálové výdavky (zdroj 111)	700	1 000 000
Výdavky celkom (BV spolu + KV spolu)	600 + 700	11 977 931
Limit počtu zamestnancov (prepočítaný)	–	319

Záväzné ukazovatele, určené SNK rozpisom záväzných ukazovateľov na rok 2019, boli v priebehu roka 2019 upravované rozpočtovými opatreniami (RO) MK SR. Bolo prijatých 10 RO. Okrem nich sa realizovali aj RO v kompetencii organizácie bez zmeny záväzného ukazovateľa (1 RO v zmysle §17 ods. 4 zákona č. 523/2004 Z. z. – prijatie príjmov z poisťného plnenia – zdroj 72e a 5 presunov medzi podpoložkami, položkami, resp. medzi kategóriami EK).

RO č. 1

Zvýšenie rozpočtu bežných výdavkov na zabezpečenie zvýšenia tarifných plátov zamestnancov v súlade s UV SR č. 571 z 12. 12. 2018 k návrhu nariadenia vlády SR, ktorým sa ustanovujú zvýšené stupnice platových taríf zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme a Kolektívnu zmluvou vyššieho stupňa na roky 2019 – 2020. Súčasne sa RO zabezpečujú finančné prostriedky na poistné a príspevky do poisťovní:

Názov	Prvok	Suma (v €)
Knižnice a knižničná činnosť (zdroj 111) spolu	08S0105	646 256
v tom		
Kat. 610 mzdy, platy, služobné príjmy a OOV	08S0105	478 886
Kat. 620 poistné a príspevok do poisťovní	08S0105	167 370

RO č. 2

Zvýšenie rozpočtu kapitálových výdavkov na realizáciu prioritného projektu v prvku 08T0109 Stratégia rozvoja slovenského knihovníctva v rámci ďalej uvedenej investičnej akcie na rozšírenie úložných kapacít SNK na uchovávanie písomného kultúrneho dedičstva prestavbou objektu č. 1 v detašovanom pracovisku SNK vo Vrútkach na depozity (vypracovanie projektovej dokumentácie):

Názov investičnej akcie	Číslo IA	Zdroj	Suma (v €)
SNK – Rekonštrukcia a modernizácia objektov v DP Vrútky	39 726	111	30 000

RO č. 3

Zvýšenie – uvoľnenie viazaných kapitálových výdavkov v roku 2018 (§8) v kat. 710 v prvku 08S0105 Knižnice a knižničná činnosť (zdroj 131I):

Názov investičnej akcie	Číslo IA	Zdroj	Suma (v €)
SNK – Rekonštrukcia 1. budovy MS	27 501	131I	200 000
SNK – Obstaranie špeciálnych strojov, prístrojov, zaradení, techniky a náradia	32 061	131I	169 146
SNK – Rekonštrukcia, modernizácia, nadstavby, prístavby a stavebné úpravy objektov v správe SNK	37 862	131I	110 000
Spolu		131I	479 146

RO č. 4

Zníženie rozpočtu kapitálových výdavkov v prvku programovej štruktúry 08S0105 Knižnice a knižničná činnosť v rámci ďalej uvedenej investičnej akcie:

Názov investičnej akcie	Číslo IA	Zdroj	Suma (v €)
SNK – Digitálna knižnica a digitálny archív	37 377	111	-1 000 000

RO č. 5

Zníženie rozpočtu bežných výdavkov v kategórii 630 – Tovary a služby v prvku programovej štruktúry 08S0105 Knižnice a knižničná činnosť – preklasifikovanie bežných výdavkov na kapitálové výdavky na zabezpečenie inštalácie sochy Mahátma Gándhího a súvisiace úpravy okolia:

Názov	Prvok	Suma (v €)
Knižnice a knižničná činnosť (zdroj 111) spolu	08S0105	-13 860

RO č. 6

Zvýšenie rozpočtu kapitálových výdavkov v prvku programovej štruktúry 08S0105 Knižnice a knižničná činnosť na inštaláciu sochy Mahátma Gándhího (dar veľvyslanectva Indickej republiky) – vybudovanie podstavca na inštaláciu sochy, prístupový chodník k soche a lavičky 4 ks:

Názov investičnej akcie	Číslo IA	Zdroj	Suma (v €)
SNK – Rekonštrukcia, modernizácia, nadstavby, prístavby a stavebné úpravy objektov v správe SNK	37 862	131I	13 860

RO č. 7

Zníženie (viazanie) rozpočtu bežných výdavkov v kategórii 630 – Tovary a služby pre zníženie záväzného ukazovateľa príjmov štátneho rozpočtu na rok 2019:

Názov	Prvok	Suma (v €)
Výdavky – Knižnice a knižničná činnosť (zdroj 111)	08S0105	-18 500
Príjmy ŠR (zdroj 111)		-18 500

RO č. 8

Zvýšenie rozpočtu bežných výdavkov v kategórii 630 – Tovary a služby na vyúčtovanie kultúrnych poukazov na rok 2019:

Názov	Prvok	Suma (v €)
Výdavky – Knižnice a knižničná činnosť (zdroj 111)	08S0105	2 135

RO č. 9

Zníženie – viazanie kapitálových výdavkov v roku 2019 v kat. 710 v celkovom objeme 413 006 €, v tom v prvku 08S0105 Knižnice a knižničná činnosť (zdroj 131I) vo výške 383 006 € a v prvku 08T0109 Stratégia rozvoja slovenského knihovníctva (zdroj 111) 30 000 €:

Názov investičnej akcie	Číslo IA	Zdroj	Suma (v €)
SNK – Rekonštrukcia 1. budovy MS	27 501	131I	-200 000
SNK – Obstaranie špeciálnych strojov, prístrojov, zaradení, techniky a náradia	32 061	131I	-169 146
SNK – Rekonštrukcia, modernizácia, nadstavby, prístavby a stavebné úpravy objektov v správe SNK	37 862	131I	-13 860
Spolu		131I	-383 006
SNK – Rekonštrukcia a modernizácia objektov v detašovanom pracovisku Vrútky	39 726	111	-30 000
Spolu		111	-30 000

RO č. 10

Zníženie rozpočtu bežných výdavkov v kategórii 630 – Tovary a služby pre zvýšenie prostriedkov v kat. 610 – Mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania na zabezpečenie zvýšenia hmotnej zainteresovanosti pracovníkov SNK:

Názov	Prvok	Suma (v €)
Kategória 630 Tovary a služby	08S0105	-100 200
Kategória 610 Mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania	08S0105	100 200

Štruktúra záväzných ukazovateľov po úpravách RO:

Ukazovateľ	Ekonomická klasifikácia	Schválený rozpočet (v €)
1. Príjmy ŠR (zdroj 111)	200	85 000
2. Bežné výdavky spolu (zdroj 111)	600	11 593 962
z toho: mzdy, platy, služobné príjmy a 00V	610	3 770 587
3. Kapitálové výdavky (zdroj 111)	700	110 000
Výdavky spolu (BV spolu + KV spolu)	600 + 700	11 703 962
Limit počtu zamestnancov (prepočítaný)	-	319

Zdroj 111 Prostriedky ŠR

4.1 Príjmy organizácie

Rozpisom záväzných ukazovateľov na rok 2019 bol SNK stanovený záväzný ukazovateľ rozpočtových príjmov (zdroj 111) vo výške 103 500 €. Ukazovateľ príjmov bol koncom roka na základe žiadosti SNK znížený na 85 000 €. Skutočné rozpočtové príjmy (zdroj 111) za rok 2019 predstavujú objem 86 007 €, čo je plnenie na 101,2 % z upraveného rozpočtu.

SNK rozpočtovala aj príjmy z poistného plnenia škodovej udalosti pod kódom zdroja 72e vo výške 1 560 € (ustanovenie § 17 ods. 4 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov).

Celkový rozpočet príjmov po úpravách vo výške 86 560 € bol splnený na 101,2 % čiastkou 87 567 €.

V kategórii 210 Príjmy z podnikania a vlastníctva majetku dosiahla SNK príjmy v objeme 4 155 €, čo predstavuje plnenie na 100,0 % upraveného rozpočtu..

- * príjmy v položke 212 Príjmy z vlastníctva tvoria nasledujúce položky:

z prenájmu nebytových priestorov (ako je prenájom časti strechy na umiestnenie telekomunikačných zariadení, prenájom priestoru na prevádzku automatov na občerstvenie, príležitostné prenájmy konferenčnej sály, vstupnej haly)	3 261
z prenájmu bytov nachádzajúcich sa v budove SNK	894

Plnenie príjmov v kat. 220 Administratívne a iné poplatky a platby v čiastke 70 506 € predstavuje plnenie na 101,4 % upraveného rozpočtu.

- * príjmy v položke 222 Pokuty, penále a iné sankcie v celkovej výške 3 743 € tvoria nasledujúce príjmy súvisiace s nedodržaním výpožičnej lehoty a nevrátením dokumentov čitateľmi:

za upomienky, oneskorené vrátenie kníh	3 242
za stratu diela, úhrada platobných rozkazov	455
za úroky z omeškania, trovy konania	0
za poškodenie kníh	20
za stratu dochádzkovej karty	26

- * príjmy v položke 223 Poplatky a platby z nepriemyselného a náhodného predaja služieb vo výške 66 763 € predstavuje plnenie na 101,5 % v porovnaní s upraveným rozpočtom a tvoria ho nasledujúce položky:

za servis softvéru – Knižnično-informačného systému 3. generácie pre malé a stredné knižnice (KIS MaSK – knižnice, ktoré nemajú možnosť pracovať so systémom VIRTUA)	22 008
za predaj softvéru KIS MaSK	0
z predaja kníh a publikácií z vydavateľskej činnosti SNK	13 245
za reštaurátorské služby	9 940
za kovový odpad a ostatné zberné suroviny	842
za kopírovacie služby (xeroxové služby, skenovanie, napaľovanie CD, za vlastné foto, kameru)	7 800
zo vstupného v našich dvoch múzeách	5 573
za MMVS a MVS	1 605
za registráciu čitateľov	2 812
za predaj propagačného materiálu	604
Predaj drobného hmotného majetku	2 334

Plnenie celkových príjmov ovplyvnili aj príjmy v položke 292 Ostatné príjmy čiastkou 11 346 € v percentuálnom plnení na 100,0 % upraveného rozpočtu. V tom sú príjmy:

z refundácií nákladov z predchádzajúcich rokov – napr. úhrada faktúr za energie, úhrada faktúr za služby, z refundácií ZPC	8 656
z dobropisov z minulých rokov – za elektrickú energiu, plyn	2 560
z vratiek – poistného zo zúčtovania sociálneho poistenia zamestnávateľa za rok 2018	130

Plnenie celkových príjmov ovplyvnili aj príjmy v položke 292 Ostatné príjmy – zdroj 72e výškou 1 560 € (§ 17 ods. 4 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov)

príjmy z poistného plnenia škodovej udalosti	1 560
--	-------

4.2 Výdavky organizácie

Rozpisom záväzných ukazovateľov na rok 2019 bol stanovený rozpočet výdavkov (zdroj 111) vo výške 11 977 931 € vrátane výdavkov na udržateľnosť 5 671 262 € a výdavkov na vedeckovýskumnú činnosť vo výške 128 560 €. Rozpísané boli bežné výdavky vo výške 10 977 931 € a kapitálové výdavky v objeme 1 000 000 € na investičnú akciu s názvom „Digitálna knižnica a digitálny archív“.

V súlade s § 17 ods. 4 zákona č. 523/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov SNK k rozpočtovaným príjmom z poistného plnenia (zdroj 72e) rozpočtovala aj výdavky pod rovnakým kódom zdroja (72 e) a v rovnakej výške 1 560 €. Na vykonanie týchto rozpočtových opatrení sa nevyžaduje súhlas správcu kapitoly, resp. MF SR. V uvedenej výške boli prostriedky aj vyčerpané.

Po vykonaní rozpočtových opatrení bol rozpočet výdavkov spolu upravený na 11 705 522 €, BV na 11 595 522 € a KV na 110 000 €.

Z hľadiska vecného plnenia rozpočtu boli čerpané bežné výdavky vo výške 11 595 522 € na 100,0 % upraveného rozpočtu a kapitálové výdavky (zdroj 131I) sumou 109 676 € na 99,7 %.

Výdavky podľa programovej štruktúry

Výdavky organizácie sú realizované v nasledujúcich programoch:

08S – Tvorba, šírenie, ochrana a prezentácia kultúrnych hodnôt, v prvku 08S0105 Knižnice a knižničná

08T – Tvorba a implementácia politík, v prvku 08T0109 Stratégia rozvoja slovenského knihovníctva

Rozpočet 2019 (v €)	08S0105		08T0109	
	BV	KV	BV	KV
Schválený	10 977 931	1 000 000	0	0
Upravený	11 595 522	110 000	0	0
Skutočnosť	11 595 522	109 676	0	0
% plnenia	100,0	99,7	-	-

Finančné prostriedky – kapitálové výdavky v prvku 08T0109 neboli čerpané, boli viazané v rozpočtovom roku 2019 a presunuté na použitie v roku 2020 s nezmeneným účelom.

A. Bežné výdavky – hlavná kategória 600

Celkový rozpočet bežných výdavkov k poslednému dňu sledovaného obdobia predstavoval výšku 11 595 522 €, v tom:

- * prostriedky na bežnú prevádzkovú činnosť vo výške 11 465 624 € (vrátane udržateľnosti 4 758 277 €), prostriedky na vedeckovýskumnú činnosť v objeme 128 338 € a prostriedky so zdrojom 72e vo výške 1 560 €.

V súlade s uvedeným rozpočtom boli bežné výdavky aj vyčerpané na 100,0 % v porovnaní s upraveným rozpočtom.

Bežné výdavky boli čerpané v nasledujúcich kategóriách takto:

Kat. 610 – mzdy, platy, služobné príjmy

Rozpisom záväzných ukazovateľov na rok 2019 bol stanovený záväzný limit mzdových prostriedkov vo výške 3 191 501 €, z toho prostriedky na udržateľnosť vo výške 854 269 € a na vedu a výskum vo výške 70 961 €.

Rozpočtovými opatreniami (zvýšením tarifných plátov zamestnancov v súlade z UV SR č. 571 z 12. 12. 2018 o 478 886 € a preklasifikovaním prostriedkov z kat. 630 vo výške 100 200 €) bol rozpočet v kat. 610 zvýšený na 3 770 587 €.

Vyčerpané boli prostriedky vo výške 3 770 587 €, v percentuálnom vyjadrení na 100,0 % upraveného rozpočtu. Z uvedeného čerpania mzdových prostriedkov predstavujú prostriedky na udržateľnosť 917 357 € na 100,0 % a na vedu a výskum vo výške 70 961 €, na 100,0 % v porovnaní s upraveným rozpočtom.

Kat. 620 – Poistné a príspevky do poisťovní

Pôvodný rozpočet v kat. 620 vo výške 1 115 430 € (vrátane prostriedkov na udržateľnosť v objeme 298 603 € a prostriedkov na vedu a výskum 24 802 €) bol upravený v súvislosti so zvyšovaním tarifných plátov zamestnancov v súlade z UV SR č. 571 z 12. 12. 2018 o 167 370 € a presunom na organizácii z kat. 630 vo výške 20 916 na 1 303 716 €.

Vyčerpaných bolo 1 303 716 €, na 100,0 % v porovnaní s upraveným rozpočtom. Z prostriedkov kat. 620 sa na udržateľnosť čerpali finančné prostriedky v objeme 320 028 € a na vedu a výskum vo výške 24 802 €.

Kat. 630 – Tovary a služby

V kat. 630 bol schválený rozpočet vo výške 6 619 796 € (vrátane udržateľnosti 3 515 162 € a prostriedkov na vedeckovýskumnú činnosť 32 629 €). Rozpočet bol upravovaný rozpočtovými opatreniami takto:

- * -13 860 € zníženie z dôvodu preklasifikovania na zabezpečenie KV,
- * -18 500 € zníženie z dôvodu zníženia záväzného ukazovateľa príjmov,
- * +2 135 € zvýšenie na vyúčtovanie kultúrnych poukazov za rok 2019,
- * -100 200 € zníženie z dôvodu preklasifikovania na kat. 610 – mzdy,
- * +1 560 € zvýšenie z dôvodu poistného plnenia škodovej udalosti (zdroj 72e),
- * -17 079 € zníženie presunom na kat. 620 – odvody.

Po uvedených úpravách rozpočet v kat. 630 predstavoval výšku 6 473 852 €, čo je zníženie o 145 944 €. Čerpaný bol čiastkou 6 473 852 €, na 100,0 % v porovnaní s upraveným rozpočtom.

Čerpanie v kat. 630 ovplyvnili nasledujúce položky a podpoložky:

Objemovo najvyššie čerpanou položkou v rámci kat. 630 je položka 635 Rutinná a štandardná údržba s celkovým čerpaním 3 328 021 €, v percentuálnom vyjadrení 100,0 % v porovnaní s upraveným rozpočtom. Výšku výdavkov v položke ovplyvnilo hlavne čerpanie na udržateľnosť projektu DIKDA, a to vo výške 2 979 776 € (z toho predovšetkým údržba výpočtovej techniky 1 092 530 €, údržba softvéru 791 298 € a údržba strojov, prístrojov a zariadení 1 068 305 €). Pomerne vysoká čiastka bola použitá na údržbu, objektov alebo ich častí, spolu 168 876 € (napr. oprava úpravovne vody, oprava žalúzií výmenou, oprava automatických vstupných dverí do Tiráže výmenou, oprava strešnej krytiny na výškovej budove, pravidelná údržba a servis okien a výmena drevených okien za plastové v objekte č. 1 vo Vrútkach, opravy kancelárskych priestorov, oprava núdzového osvetlenia, maliarske práce v budove č. 2, DP Vrútky, konzervačný náter šindľovej strechy kaštieľa v Brodzanoch, oprava objektu kotolne v Brodzanoch, údržba výťahov, klimatizačného zariadenia, údržba signálno-bezpečnostnej a požiarnej techniky, reštaurovanie umeleckých zbierok – historického nábytku a obrazov a iné drobné opravy).

Druhou položkou, ktorá značne ovplyvnila čerpanie v kat. 630, je položka 633 Materiál s celkovým čerpaním vo výške 1 329 555 €, na 100,0 % v porovnaní s upraveným rozpočtom. Výšku čerpania ovplyvnilo čerpanie udržateľnosti v čiastke 30 694 € (kancelársky, hygienický, reštaurátorský materiál, pracovné odevy a pomôcky), čerpanie na vedu a výskum vo výške 1 354 € a čerpanie za materiál na bežnú prevádzku organizácie vo výške 1 297 507 € (z toho nákup kníh a časopisov vo výške 138 285 €, prístup do EIZ za rok 2019 a na rok 2020 vo výške 646 370 €, hromadná licencia autorskej spoločnosti LITA za rok 2019 vo výške 360 000 €, nákup kancelárskeho materiálu 19 090 €, nákup čistiacieho materiálu 21 269 €, nákup tonerov 29 495 €, papiera 4 735 € a iné drobné nákupy materiálu).

Ďalšou položkou, ktorá značne ovplyvnila čerpanie v kat. 630, je položka 637 Služby s celkovým čerpaním vo výške 1 134 760 €, v percentuálnom vyjadrení na 100,0 % v porovnaní s upraveným rozpočtom. Výšku čerpania ovplyvnili predovšetkým výdavky na udržateľnosť vo výške 279 761 € (revízie a kontroly zariadení, servisné, odborné prehliadky a skúšky, výdavky na ochranu objektov a majetku, na stravné a iné), výdavky na vedu a výskum vo výške 27 323 € a výdavky na bežnú prevádzku organizácie vo výške 824 566 € (z toho napr. tlač publikácií, plagátov, pozvánok vo výške 29 759 €, väzba periodík v objeme 60 001 €, upratovanie, pranie, deratizácia vo výške 101 209 €, revízie a kontroly zariadení 59 544 €, ochrana objektov 232 755 €, stravné 93 624 €, daň z nehnuteľnosti spolu 31 609 € (v tom národné kultúrne pamiatky – Literárne múzeum 4 248 €, kaštieľ Diviaky 762 €, NKP Slovenské múzeum A. S. Puškina vo výške 122 €).

V rámci položky 637 Služby boli čerpané aj prostriedky zo zdroja 72e (z poisťného plnenia) vo výške 1 560 €, na 100,0 % v porovnaní s upraveným rozpočtom.

Objemovo významnou položkou v rámci kat. 630 je aj položka 632 – Energie, voda a komunikácie s celkovým čerpaním 579 268 €, na 100,0 % upraveného rozpočtu, z toho čerpanie na udržateľnosť vo výške 187 807 € (elektrická energia 177 248 €, plyn 9 111 €, vodné, stočné 1 448 €). Z výdavkov na bežnú prevádzku organizácie boli najvyššie prostriedky vynaložené za teplo v sídelnej budove vo výške 161 598 €, za elektrickú energiu 103 946 € a za plyn (vykurované 2 múzeá SNK) 34 138 €. Výdavky za vodné a stočné predstavujú 19 844 €, za poštové služby 24 588 € a telefónne hovory 43 049 €.

V menšej miere ako predchádzajúce položky ovplyvnili čerpanie kat. 630 i nasledujúce položky:

Položka 631 Cestovné náhrady čiastkou 28 666 €, v tom tuzemské náhrady vo výške 11 282 € a zahraničné v objeme 17 384 €.

Položka 634 Dopravné náklady vo výške 21 051 €, na 100,0 % v porovnaní s upraveným rozpočtom, z toho na udržateľnosť 4 514 €. Výdavky zahŕňajú hlavne náklady na PHM, servis, údržbu a opravy, zmluvné a havarijné poistenie, materiál na údržbu áut, STK, diaľničné známky a parkovné. K sledovanému obdobiu vlastní SNK 9 osobných automobilov, z toho 3 automobily slúžia výlučne len na zabezpečenie úloh spojených s udržateľnosťou projektu DIKDA.

Položka 636 Nájomné za prenájom vo výške 52 531 €, z toho na udržateľnosť v objeme 30 506 €, za prenájom skladových priestorov technických plynov. Ostatné prostriedky boli čerpané predovšetkým za prenájom priestorov knižnice v kaštieli Oponice a prenájom prezentačného stánku na veľtrhu *Bibliotéka 2019* a tiež prenájom optického vlákna, a odpadových nádob.

Kat. 640 – Bežné transfery

Pôvodný rozpočet v objeme 51 204 € bol upravený na 47 367 €. Čerpaný bol vo výške 47 367 €, na 100,0 % v porovnaní s upraveným rozpočtom, z toho v rámci udržateľnosti 7 834 € na nemocenské dávky. Podľa ekonomickej klasifikácie sa čerpali výdavky takto:

Podpoložka		Suma (v €)
642 006 Transfery na členské príspevky v tuzemsku		754
642 012 Na odstupné		1 510
642 013 Odchodné		21 780
642 014 Jednotlivcovi		1 583
v tom	Súťaž o najkrajšie knihy Slovenska za rok 2018	700
	Vreckové a stravné zamestnancom zo zahraničia	883
642 015 Na nemocenské dávky		16 010
649 003 Transfery medzinárodnej organizácii		5 730

Členské príspevky za členstvo v tuzemských a zahraničných organizáciách zaplatené v roku 2019 sú uvedené v nasledujúcej tabuľke:

Organizácia		Zaplatené (v €)
Členské príspevky v tuzemsku		754
v tom	Medzinárodná rada múzeí – ICOM	447
	Spolok slovenských knihovníkov	166
	Zväz múzeí na Slovensku	108
	Sanet	33
Za členstvo v medzinárodnej organizácii		5 730
v tom	CENL – Medzinárodná konferencia národných knižníc	2 000
	Consortium UDC	1 710
	ISBN – Medzinárodná agentúra	1 030
	Medzinárodná agentúra pre štandardné číslovanie hudobnín ISMN	500
	IFLA – Medzinárodná federácia knižničných asociácií a inštitúcií	490

B. Kapitálové výdavky – hlavná kategória 700

Rozpisom rozpočtu boli SNK stanovené kapitálové výdavky na IA „Digitálna knižnica a digitálny archív“ vo výške 1 000 000 €. Úpravy rozpočtu KV boli vykonané z týchto dôvodov:

- * zvýšenie KV o 30 000 € na prioritný projekt v prvku 08T0109 – zdroj 111,
- * zvýšenie – uvoľnenie KV z predchádzajúceho roka (§8) o 479 146 € – zdroj 131I,
- * zníženie KV o 1 000 000 € na IA „DIKDA“ – zdroj 111,
- * zvýšenie KV o 13 860 € na inštaláciu sochy Mahátma Gándhího (dar veľvyslanectva Indickej republiky) – zdroj 131I,
- * zníženie – viazanie KV v rozpočte 2019 s použitím v nasledujúcom rozpočtovom roku 2020 v celkovej čiastke 413 006 € (200 000 € na rekonštrukciu 1. budovy MS – IA 27 501, 150 000 € na evakuačný rozhlas – IA 32 061, 19 146 € kamery na schodisko – IA 32 061, 13 860 € na inštaláciu sochy Gándhího – IA 37 862, 30 000 € na PD na rozšírenie úložných kapacít v DP Vrútky – IA 39 726.

Po uvedených úpravách bol rozpočet upravený na 110 000 €, na zdroji 131I, v prvku 08S0105, na IA č. 37 862.

P. č.	Názov investičnej akcie	Zdroj	Prvok	ČIA	Rozpočt. podpol.	Rozpč. uprav.	Skut. čerp.
1	SNK – Digitálna knižnica a digitálny archív	111	08S0105	37 377	713 002	0	0
2	SNK – Rekonštrukcia a modernizácia objektov v DP Vrútky	111	08T0109	39 726	716	0	0
3	SNK – Rekonštrukcia 1.budovy MS	131I	08S0105	27 501	717 002	0	0
4	SNK – Obstaranie špeciálnych strojov, prístrojov, zaradení, techniky a náradia	131I	08S0105	32 061	713 005	0	0
					713 006	0	0
					717 002	0	0
5	SNK – Rekonštrukcia, modernizácia, nadstavby, prístavby a stavebné úpravy objektov v správe SNK	131I	08S0105	37 862	716	3 240	2 916
					717 001	11 308	11 308
					717 003	95 452	95 452
KV spolu					710	110 000	109 676

ČIA – Číslo investičnej akcie

V rámci IA č. 37 862 boli čerpané finančné prostriedky na:

- * projektovú dokumentáciu na vybudovanie kanalizačnej prípojky pre kaštieľ Diviaky v hodnote 600 €,
- * predstihový archeologický výskum v súvislosti s vybudovaním kanalizačnej prípojky pre kaštieľ v Diviakoch v sume 2 316 €,
- * vybudovanie kanalizačnej prípojky pre kaštieľ v správe SNK v obci Diviaky za 11 308 €,
- * výstavbu WC pre návštevníkov a napojenie na verejnú kanalizáciu múzea v Brodzanoch v objeme 95 452 €.

Zhodnotenie čerpania výdavkov na udržateľnosť projektu DIKDA

Rozpočet bežných výdavkov na udržateľnosť vo výške 4 758 277 € (po úprave) bol v roku 2019 vyčerpaný výdavkami na udržateľné aktivity národného projektu. Najväčšie výdavky smerovali do Tovarov a služieb kat. 630 v objeme 3 513 058 €. Išlo najmä o Rutinnú a štandardnú údržbu – kat. 635 v objeme 2 979 776 €, a to predovšetkým o:

- * údržbu výpočtovej techniky – páskovej knižnice, dátových úložísk, sieťovej a serverovej infraštruktúry v sume 1 092 530 €,
- * údržbu strojov, prístrojov a zariadení, najmä servis skenerov, v sume 1 068 305 €,
- * údržbu softvéru a poskytovanie systémovej podpory v objeme 791 298 €.

Ďalšími významnými bežnými výdavkami boli služby v kat. 637 v celkovom objeme 279 761 €, ktoré sa týkali najmä výdavkov na revízie a kontroly zariadení, servisné, odborné prehliadky a skúšky v sume 139 661€ a tiež výdavkov súvisiacich s ochranou objektov a majetku v sume 74 737€. Objemovo významnou položkou v rámci kat. 630 bola aj položka 632 – Energie, voda a komunikácie, a to najmä spotreba el. energie s celkovým čerpaním v hodnote 177 248 €, položka 633 Materiál (najmä reštaurátorský) v objeme 30 694 € a položka 636 Nájomné za nájom v sume 30 506 €.

Na mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania – kat. 610 – sa za rok 2019 na udržateľných pracovníkov projektu vyčerpalo celkovo 917 357 € spolu s Poistným a príspevkami do poisťovní – kat. 620 v sume 320 028 €.

Vecné napĺňanie aktivít udržateľnosti je zhodnotené v časti 3 Kontrakt organizácie so zriaďovateľom a jeho plnenie.

Zhodnotenie čerpania výdavkov na vedu a výskum

Výdavky na vedu a výskum v celkovej výške 128 338 € boli čerpané v porovnaní s rozpočtom na 100,0 %. Mzdy vedeckovýskumných pracovníkov za rok 2019 predstavovali čiastku 70 961 € a k tomu prislúchajúce odvody v sume 24 802 €. Výdavky v kat. 630 Tovary a služby v celkovom objeme 32 035 € pozostávali predovšetkým z výdavkov za služby, najmä z výdavkov na tlač kníh a publikácií v objeme 13 615 €, výdavkov na autorské honoráre (posudky a preklady do cudzích jazykov) vo výške 7 183 €, na reprezentačné výdavky v sume 3 413 €, ale aj z výdavkov v položke 631 – cestovné náhrady za zahraničné a tuzemské pracovné cesty vo výške 2 435 €.

Finančné operácie

Finančné operácie v roku 2019 prebiehali na účte cudzích prostriedkov (depozitný účet).

Príjmové operácie vo výške 673 411 € tvorili:

Prostriedky prevedené na depozitný účet v decembri 2019 z VÚ ŠR vo výške 670 122 €

- * príjem z prevodu na mzdy a osobné vyrovnania za december 2019 vo výške 492 066 €,
- * príjem z prevodu na poisťné za december 2019 vo výške 170 055 €,
- * príjem z prevodu na nemocenské dávky za december 2019 vo výške 8 001 €.

Prostriedky prevedené na depozitný účet v januári 2019 vo výške 3 289 €

- * príjem na dofinancovanie poisťného za 12/18 vo výške 145 € (z dôvodu navýšenia poisťného oproti predpokladanej výške odvedenej v decembri 2018 na depozit),
- * príjem na dofinancovanie odchodného za 12/2018 vo výške 3 144 € (z dôvodu vyplatenia odchodného pracovníkovi, ktorému sa skončil pracovný pomer úmrtím koncom decembra 2018).

Zostatok prostriedkov z predchádzajúcich rokov vo výške 361 493 €

- * prostriedky na vyplatenie miezd, poisťného, nemocenských dávok a odchodného za 12/2018 prevedené na depozit v decembri 2018 vo výške 358 148 €,
- * zrážky zo mzdy zamestnanca na depozitnom účte z dôvodu exekučného konania (pozastavené) vo výške 345 €,
- * finančné zábezpeky z verejných súťaží vo výške 3 000 €.

Výdavkové operácie vo výške 364 437 € tvorili:

- * vyplatené mzdy a osobné vyrovnania za VL 12/2018 vo výške 263 171 €,
- * vyplatené poisťné za VL 12/18 vo výške 91 734 €,
- * vyplatené nemocenské dávky a odchodné za VL 12/18 vo výške 6 532 €,
- * vrátené finančné zábezpeky z verejných súťaží v objeme 3 000 €.

5 PROSTRIEDKY EURÓPSKEJ ÚNIE A NA SPOLUFINANCOVANIE

SNK v roku 2019 neprijala a nečerpala prostriedky z rozpočtu EÚ ani iné prostriedky zo zahraničia poskytnuté na základe medzinárodných zmlúv.

6 PERSONÁLNE OTÁZKY

Zhodnotenie zamestnanosti

Na rok 2019 bol stanovený záväzný limit priemerného evidenčného prepočítaného počtu zamestnancov vo výške 319.

SNK dosiahla k 31. 12. 2019 fyzický stav zamestnancov 312, z toho 222 žien. Zamestnávala 10 zamestnancov so skráteným pracovným úväzkom a 21 zamestnancov so zmenenou pracovnou schopnosťou.

V priebehu roka 2019 bolo uzatvorených 22 nových pracovných pomerov a pracovný pomer ukončilo 17 zamestnancov.

V roku 2019 zamestnávala SNK aj uchádzačov o zamestnanie prostredníctvom Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Martine, na základe Dohody uzatvorenej podľa § 10 ods. 3, ods. 9 a násl. zákona č. 417/2013 Z. z. o pomoci v hmotnej núdzi v platnom znení. Dobrovoľnícku činnosť v SNK vykonávalo celkovo 12 uchádzačov o zamestnanie. Oddelenie pre ľudské zdroje zrealizovalo v roku 2019 celkovo 32 výberových konaní.

Priemerný evidenčný počet zamestnancov od 1. 1. 2019 do 31. 12. 2019

Fyzický			Prepočítaný		
spolu	ženy	muži	spolu	ženy	muži
301,07	217,46	83,61	297,06	214,98	82,08

Podľa prílohy č. 1 k nariadeniu vlády č. 366/2016 Z. z. o odmeňovaní niektorých zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme (základná stupnica) sú odmeňované pracoviská zabezpečujúce ekonomickú, finančnú a technickú agendu, personálnu a sociálnu agendu, obsluhu strojov a zariadení, ako aj skladoví robotníci – 79 zamestnancov.

Podľa prílohy č. 2 k nariadeniu vlády č. 366/2016 Z. z. o odmeňovaní niektorých zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme (osobitná stupnica) sú odmeňovaní odborní pracovníci SNK a múzeí (Literárne múzeum, Slovenské múzeum A. S. Puškina v Brodzanoch) – 224 zamestnancov.

Podľa prílohy č. 3 k nariadeniu vlády č. 366/2016 Z. z. o odmeňovaní niektorých zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme (osobitná stupnica výskumných a vývojových zamestnancov) sú odmeňovaní 9 odborní zamestnanci SNK.

Rozpočet mzdových prostriedkov na rok 2019 bol vo výške 3 191 501 € a rozpočtovými opatreniami v roku 2019 bol upravený na 3 770 587 €. Rozpočet mzdových prostriedkov bol k 31. 12. 2019 čerpaný vo výške 3 770 587 €. Skutočná priemerná mzda k 31. 12. 2019 je 1 036,33 €.

Poistné a príspevky zamestnávateľa do poisťovní a NÚP boli rozpísané vo výške 1 115 430 €, rozpočtovými opatreniami boli navýšené na 1 303 716 €.

Štruktúra zamestnancov

Členenie zamestnancov fyzický stav k 31. 12. 2019	Počet
Odborní zamestnanci	233
Administratívni zamestnanci	53
Ostatní	20
Spolu	312

Vzdelanostná štruktúra zamestnancov SNK k 31. 12. 2019		
Najvyššie dosiahnuté vzdelanie	Počet zamestnancov	%
VŠ – III. stupeň	18	5,7
VŠ – II. stupeň	148	47,5
VŠ – I. stupeň	15	4,8
Stredné odborné s maturitou	113	36,2
Stredné odborné bez maturity	17	5,5
Základné	1	0,3
Spolu	312	100

Veková štruktúra zamestnancov SNK k 31. 12. 2019		
Vek zamestnancov	Počet zamestnancov	%
18 – 25 rokov	5	1,7
26 – 30 rokov	32	10,2
31 – 40 rokov	75	24
41 – 50 rokov	83	26,6
51 – 59 rokov	71	22,7
Nad 60 rokov	46	14,8
Spolu	312	100

V roku 2019 dosiahol priemerný vek zamestnancov výšku 45,6 roka (priemerný vek žien 46,16 roka, priemerný vek mužov 44,22 roka).

K 31. 12. 2019 mala SNK 35 vedúcich zamestnancov, z toho 27 žien, t. j. 77,1%.

Na materskej a rodičovskej dovolenke bolo evidovaných 10 zamestnancov.

V roku 2019 poberalo starobný dôchodok poberalo 29 zamestnancov, výsluhový dôchodok 6 zamestnancov a 16 zamestnanci boli poberateľmi invalidného dôchodku.

Fyzický stav zamestnancov v jednotlivých odboroch k 31. 12. 2019	Počet
Generálny riaditeľ	1

Kancelária generálneho riaditeľa	39
Odbor financií a plánovania	23
Odbor prevádzky a investícií	23
e-Stratégia	55
Národná bibliografia	45
Služby	27
Ochrana fondov	42
Odbor správy a výskumu pôvodných prameňov	34
Odbor správy a spracovania HKD a HKF	17
Knižničný inštitút	6
Spolu	312

Organizačná štruktúra SNK

Od 1. 4. 2016 nadobudol v SNK účinnosť nový Organizačný poriadok zo dňa 2. 12. 2014, v znení dodatku č. 1 zo dňa 2. 3. 2015, dodatku č. 2 zo dňa 12. 8. 2015, dodatku č. 3 zo dňa 24. 9. 2015, dodatku č. 4 zo dňa 8. 12. 2015, dodatku č. 5 zo dňa 11. 3. 2016, dodatku č. 6 zo dňa 30. 4. 2019 a dodatku č. 7 zo dňa 15. 7. 2019, ktorý je základným vnútorným organizačným predpisom SNK, určujúcim vnútorné členenie SNK, rozsah oprávnení a zodpovednosti vedúcich zamestnancov a rozsah pôsobnosti a vzájomné vzťahy organizačných útvarov.
K 31. 12. 2019 bolo vytvorených **327 systemizovaných pracovných miest**.

Štruktúra organizačných útvarov a počty systemizovaných pracovných miest v Slovenskej národnej knižnici k 31. 12. 2019.

Generálny riaditeľ SNK (spolu 1 SPM)

Útvar vnútorného auditu (spolu 1 SPM)

Vnútorný audítor (1 SPM)

odbor Kancelária generálneho riaditeľa (spolu 41 SPM)

Riaditeľ odboru (1 SPM)

Sekretariát generálneho riaditeľa (4 SPM)

Vedúci oddelenia (1 SPM)

Ostatní zamestnanci (3 SPM)

oddelenie pre ľudské zdroje (7 SPM)

Vedúci oddelenia (1 SPM)

Ostatní zamestnanci (6 SPM)

oddelenie pre styk s médiami a verejnosťou (5 SPM)

Vedúci oddelenia (1 SPM)

Ostatní zamestnanci (4 SPM)

Vydavateľstvo (7 SPM)

Vedúci oddelenia (1 SPM)

Ostatní zamestnanci (6 SPM)

Literárne múzeum (12 SPM)

Vedúci oddelenia (1 SPM)

Ostatní zamestnanci (11 SPM)

Slovanské múzeum A. S. Puškina (5 SPM)

Vedúci oddelenia (1 SPM)

Ostatní zamestnanci (4 SPM)

odbor financií a plánovania (spolu 25 SPM)

Riaditeľ odboru (1 SPM)

Finančné oddelenie (11 SPM)

Vedúci oddelenia (1 SPM)

Ostatní zamestnanci (10 SPM)

Právne oddelenie (5 SPM)

Vedúci oddelenia (1 SPM)

Ostatní zamestnanci (4 SPM)

Projektová kancelária (3 SPM)

Vedúci oddelenia (1 SPM)

Ostatní zamestnanci (2 SPM)

oddelenie registratúry (5 SPM)

Vedúci oddelenia (1 SPM)

Ostatní zamestnanci (4 SPM)

odbor prevádzky a investícií (spolu 23 SPM)

Riaditeľ odboru (1 SPM)

Investičné oddelenie (3 SPM)

Vedúci oddelenia (1 SPM)

Ostatní zamestnanci (2 SPM)

oddelenie prevádzky a majetku (19 SPM)

Vedúci oddelenia (1 SPM)

Ostatní zamestnanci (18 SPM)

odbor e-Stratégia (spolu 58 SPM)

Riaditeľ odboru (1 SPM)

IKT (15 SPM)

Vedúci oddelenia (1 SPM)

Ostatní zamestnanci (14 SPM)

Digitalizačné centrum (42 SPM)

Vedúci oddelenia (1 SPM)

Ostatní zamestnanci (41 SPM)

odbor Národná bibliografia (spolu 46 SPM)

Riaditeľ odboru (1 SPM)

oddelenie doplňovania (13 SPM)

Vedúci oddelenia (1 SPM)

Ostatní zamestnanci (12 SPM)

oddelenie spracovania kníh a špeciálnych dokumentov (15 SPM)

Vedúci oddelenia (1 SPM)

Ostatní zamestnanci (14 SPM)

oddelenie spracovania seriálov (10 SPM)

Vedúci oddelenia (1 SPM)

Ostatní zamestnanci (9 SPM)

oddelenie spracovania článkov (7 SPM)

Vedúci oddelenia (1 SPM)

Ostatní zamestnanci (6 SPM)

---

odbor Služby (spolu 28 SPM)

Riaditeľ odboru (1 SPM)

oddelenie pre rozvoj knižničného systému (10 SPM)

Vedúci oddelenia (1 SPM)

Ostatní zamestnanci (9 SPM)

oddelenie výpožičných služieb a medziknižničných výpožičných služieb (10 SPM)

Vedúci oddelenia (1 SPM)

Ostatní zamestnanci (9 SPM)

oddelenie rešeršných a referenčných služieb (8 SPM)

Vedúci oddelenia (1 SPM)

Ostatní zamestnanci (7 SPM)

oddelenie študovní (9 SPM)

Vedúci oddelenia (1 SPM)

Ostatní zamestnanci (8 SPM)

---

odbor Ochrana fondov (spolu 46 SPM)

Riaditeľ odboru (1 SPM)

oddelenie prípravy dokumentov (11 SPM)

Vedúci oddelenia (1 SPM)

Ostatní zamestnanci (10 SPM)

oddelenie reštaurovania a konzervovania (14 SPM)

Vedúci oddelenia (1 SPM)

Ostatní zamestnanci (13 SPM)

Výskum a vývoj (5 SPM)

Vedúci oddelenia (1 SPM)

Ostatní zamestnanci (4 SPM)

Ochrana a správa depozitov (15 SPM)

Vedúci oddelenia (1 SPM)

Ostatní zamestnanci (14 SPM)

---

odbor správy a výskumu pôvodných prameňov (spolu 35 SPM)

Riaditeľ odboru (1 SPM)

Literárny archív (21 SPM)

Vedúci oddelenia (1 SPM)

Ostatní zamestnanci (20 SPM)

Národný biografický ústav (13 SPM)

Vedúci oddelenia (1 SPM)

Ostatní zamestnanci (12 SPM)

---

odbor správy a spracovania HKD a HKF (spolu 17 SPM)

Riaditeľ odboru (1 SPM)

oddelenie správy HKD a HKF (6 SPM)

Vedúci oddelenia (1 SPM)

Ostatní zamestnanci (5 SPM)

oddelenie spracovania HKD a HKF (10 SPM)

Vedúci oddelenia (1 SPM)

Ostatní zamestnanci (9 SPM)

---

odbor Knižničný inštitút (6 SPM)

Riaditeľ odboru (1 SPM)

Ostatní zamestnanci (5 SPM)

Aktivity zamerané na vzdelávanie a rozvoj ľudských zdrojov

Cieľom politiky a programov vzdelávania v organizácii je zabezpečiť kvalifikovaných a vzdelaných zamestnancov, ktorí sú schopní napĺňať súčasné i budúce potreby organizácie. Vzdelávanie zamestnancov v roku 2019 prebiehalo podľa ročného plánu vzdelávania a zároveň flexibilne reagovalo na nepredvídateľné okolnosti (napr. na legislatívne zmeny v zákonoch).

Prehľad školení a oblastí vzdelávania v roku 2019	Počet zamestnancov
Školenia na získanie a udržanie odbornej spôsobilosti školenie vodičov z povolenia, školenie vodičov referentských vozidiel, obsluha stabilných tlakových nádob	36
Vzdelávanie zamerané na znalosť legislatívy a preškolenie na legislatívne zmeny z oblasti ekonomickej, mzdovej, právnej, personálnej, investičnej, správy registratúry	41
Strategické plánovanie v kultúrnych organizáciách	1
Systém manažérstva proti korupcii podľa normy ISO 37001	33
Školenia z oblasti IT CISCO – CCNA I., CISCO – CCNA II., CyberTAPA – kurz praktickej kybernetickej ochrany, Zákon ITVS 2019, Open Acces kurz „Úvod do otvoreného prístupu“	8
Školenia pre knihovníkov Elektronické informačné zdroje a autorský zákon v prostredí knižníc, Národná licencia UK KU RK, Online katalóg, Školské knižnice ako informačné centrá, Webinar Gale, Národná licencia GALE, Interpersonálna komunikácia	20
Celkový počet zamestnancov zúčastnených na vzdelávaní	139

Prehľad odborných konferencií v roku 2019	Počet účastníkov
Odborné konferencie domáce <i>Muzeologica literaria 2019, Hviezdoslav známy – neznámy, Literárny Kežmarok 2019, Staré a nové informačné nosiče a spôsob ich uchovávaní, Veľký – malý muž Milan Rastislav Štefánik, XXIII. archívne dni v Slovenskej republike, Dr. Emil Stodola – politik, právnik a politický mysliteľ, Odkaz SNP pre dnešok, Morálne autority v našich rodinách, Janko Jesenský a Jozef Gregor Tajovský pramene – dimenzie – reflexia, Medzihradskovci v slovenskej kultúre, Pramene slovenskej hudby IX, Stredoveké Ponitrie, 8. ročník Kolokvia knižnično-informačných expertov krajín V4+, Ruditatis antidotum Eruditio est, Náboženské pomery a konfesionalita v odraze knižnej kultúry a prameňoch</i>	4
Odborné konferencie zahraničné <i>Medzinárodná konferencia ústredných knižníc SR a ČR, Knihovny súčasnosti, XVII. seminár restaurátorů a historiků, Slovenská hudba vo Vojvodine, Bibliotheca Antiqua, Cantus Choralis, Library Union Conference ABDOS, CASLIN 2019, IFLA ILDS, IFLA WLIC, 21st Century Libraries –Traditions and Innovations</i>	18

Aktivity zamerané na starostlivosť o zamestnancov

Dňa 4. 12. 2018 bola podpísaná Kolektívna zmluva medzi SNK a ZV ZO SLOVES SNK, platná na obdobie od 1. 1. 2019 do 31. 12. 2020, ktorá okrem iného upravuje aj sociálnu oblasť a čerpanie sociálneho fondu. V súvislosti s uplatňovaním Kolektívnej zmluvy vyššieho stupňa vo verejnej službe je pracovný čas zamestnancov v SNK skrátený na 37,5 hodiny týždenne. U zamestnancov, ktorí pracujú v dvojzmennej prevádzke, je pracovný čas 36,25 hodiny týždenne a v nepretržitej prevádzke najviac 35 hodín týždenne. Pracovný čas zamestnancov, ktorí pracujú s dokázaným chemickým karcinogénom, je 33,5 hodiny týždenne. V záujme zvýšenia efektívnosti práce

a lepšieho zabezpečenia potrieb zamestnancov pri rovnomernom rozvrhnutí pracovného času je v SNK zavedený pružný pracovný čas.

Základný výmer dovolenky zamestnancov upravuje Kolektívna zmluva vyššieho stupňa a je stanovená v rozsahu jeden týždeň nad rámec minimálneho výmeru dovolenky ustanoveného v § 103 ods. 1 a ods. 2 ZP.

V Kolektívnej zmluve na roky 2019 – 2020 boli prijaté nové opatrenia v prospech zamestnancov na zlepšenie pracovných podmienok, a to poskytnutie druhej stravovacej poukážky zamestnancom pracujúcim v 11,5-hodinových zmenách v zmysle § 152 ods. 2 Zákonníka práce s príspevkom zo sociálneho fondu a 2 dni pracovného voľna s náhradou mzdy v kalendárnom roku podľa dohody vedenia SNK s odborovou organizáciou.

SNK v roku 2019 úspešne zorganizovala pre svojich zamestnancov 2 zamestnanecké podujatia. V letnom období športovo-relaxačný deň, v rámci ktorého prebehli aj aktivity zdravotno-preventívneho charakteru v spolupráci so VŠZP, a v závere roka vianočný koncert s *Nebeskou muzikou*.

Zamestnancom odboru Ochrana fondov zaradených do 3. kategórie rizikovosti práce bol celý rok vyplácaný príplatok za prácu v sťažených podmienkach a príspevok na DDP.

7 ZÁVER

Z merateľných ukazovateľov plnenia kontraktu za rok 2019 vyplýva, že SNK bola pri plnení svojich úloh veľmi aktívna a väčšinu ukazovateľov výrazne prekročila. Zaznamenala podstatný nárast objemu poskytovaných knižnično-informačných služieb, pričom počet návštev presiahol kontrahovanú hodnotu na celý rok o viac ako o 50 000.

V roku 2019 SNK rozšírila knižničný fond o 32 638 KJ. K 31. 12. 2019 mala 8 655 registrovaných aktívnych používateľov a evidovala 146 437 prezenčných a absenčných výpožičiek.

Zamestnanci SNK aktívne prezentovali odborné činnosti a výsledky výskumov doma i v zahraničí, viacerí z nich sú členmi prestížnych pracovných skupín a komisií najvýznamnejších európskych a svetových knižničných organizácií ako sú IFLA či CENL. Najvýznamnejšiu pozíciu v medzinárodnom meradle zastáva generálna riaditeľka SNK, ktorá je od roku 2018 podpredsedníčkou Výkonného výboru CENL (Konferencia riaditeľov európskych národných knižníc). Zároveň je tiež členkou Stáleho výboru pre národné knižnice IFLA (Medzinárodná federácia knižničných združení a inštitúcií).

V októbri 2019 sa na pôde Národnej knižnice Poľska uskutočnilo podujatie *Library Union Conference*, ktoré nadväzovalo na stretnutie členov Únie knižníc Číny a krajín strednej a východnej Európy (CEEC) v roku 2018 a na ktorom sa SNK zúčastnila. Medzinárodné stretnutie v Poľsku sa zameralo na aktivity a najnovšie trendy v oblasti vývoja knižníctva.

SNK a jej pracovníci navštívili aj diplomati a predstavitelia vlády a samosprávy. Podujatie *Krvavé sonety* si prišla v máji pozrieť do sídelnej budovy ministerka kultúry SR Lubica Laššáková, veľvyslankyňa Írskej republiky na Slovensku Hilda O'Riain a veľvyslanec Slovenskej republiky v Londýne Lubomír Reháč. Koncom októbra navštívila mesto Martin prezidentka republiky Zuzana Čaputová a pri tejto príležitosti si prezrela Národný cintorín, expozíciu *in situ*.

Do celoštátnej spomienky na 100. výročie úmrtia Milana Rastislava Štefánika sa SNK zapojila výstavou *Po stopách hviezd* s prezentáciou vlastných zbierkových predmetov, korešpondencie a dobovej tlače, ktoré súvisia so životom a úmrtím tejto osobnosti. K celoštátnym akciám, reflektujúcich 30. výročie *Nežnej revolúcie*, sa SNK pripojila výstavou *30 rokov – index zakázanej knihy*, ktorá bola zameraná na fungovanie knižničných služieb pred rokom 1989.

V roku 2019 vyšlo druhé číslo magazínu *Zlatá niť*, ktoré širokej verejnosti prezentuje činnosť a služby SNK.

8 PRÍLOHY

- Príloha 1: Tabuľky 1 - 13
Príloha 2: Zhodnotenie výsledkov interných, externých kontrol a auditov vykonaných za obdobie roka 2019

Slovenská národná knižnica
Správa o činnosti a hospodárení SNK* za rok 2019

Zostavila: Mgr. Katarína Štefanides Mažáriová – vedúca Oddelenia pre styk s médiami a verejnosťou
Grafická úprava: Ing. Monika Struharňanská, PhD.

Február 2020

*** Slovenská
národná
knižnica**